

EUROOPA LIIDU
KOHUS

AASTAÜLEVAADE

AASTAARUANNE 2019

Euroopa Liidu Kohus – liidu õiguse kaitse tagaja

AASTAÜLEVAADE

Aastaaruanne 2019

Euroopa Liidu Kohus on üks seitsmest liidu institutsioonist.

Liidu kohtuvõimu kandjana on selle institutsiooni ülesanne tagada liidu õiguse järgimine, kindlustades aluslepingute ühetaolise tõlgendamise ja kohaldamise.

Oma kohtupraktikaga aitab ta kaasa liidu väärtuste hoidmisele ja panustab Euroopa ülesehitusse.

Euroopa Liidu Kohtu moodustavad kaks kohut: Euroopa Kohus ja Euroopa Liidu Üldkohus.

Sisukord

Presidendi eessõna	5
--------------------------	---

1| Pilguheit 2019. aastale

A/ Aasta piltides	8
B/ Aasta arvudes	24

2| Õigusemõistmisalane tegevus

A/ Tagasivaade aasta tähtsaimatele kohtuotsustele	32
B/ Kohtutegevuse võtmenäitajad	53

3| Avatuse ja mõttevahetuste aasta

A/ Olulised üritused	62
B/ Võtmenäitajad	70

4| Euroopa õigusemõistmise huve teeniv haldus

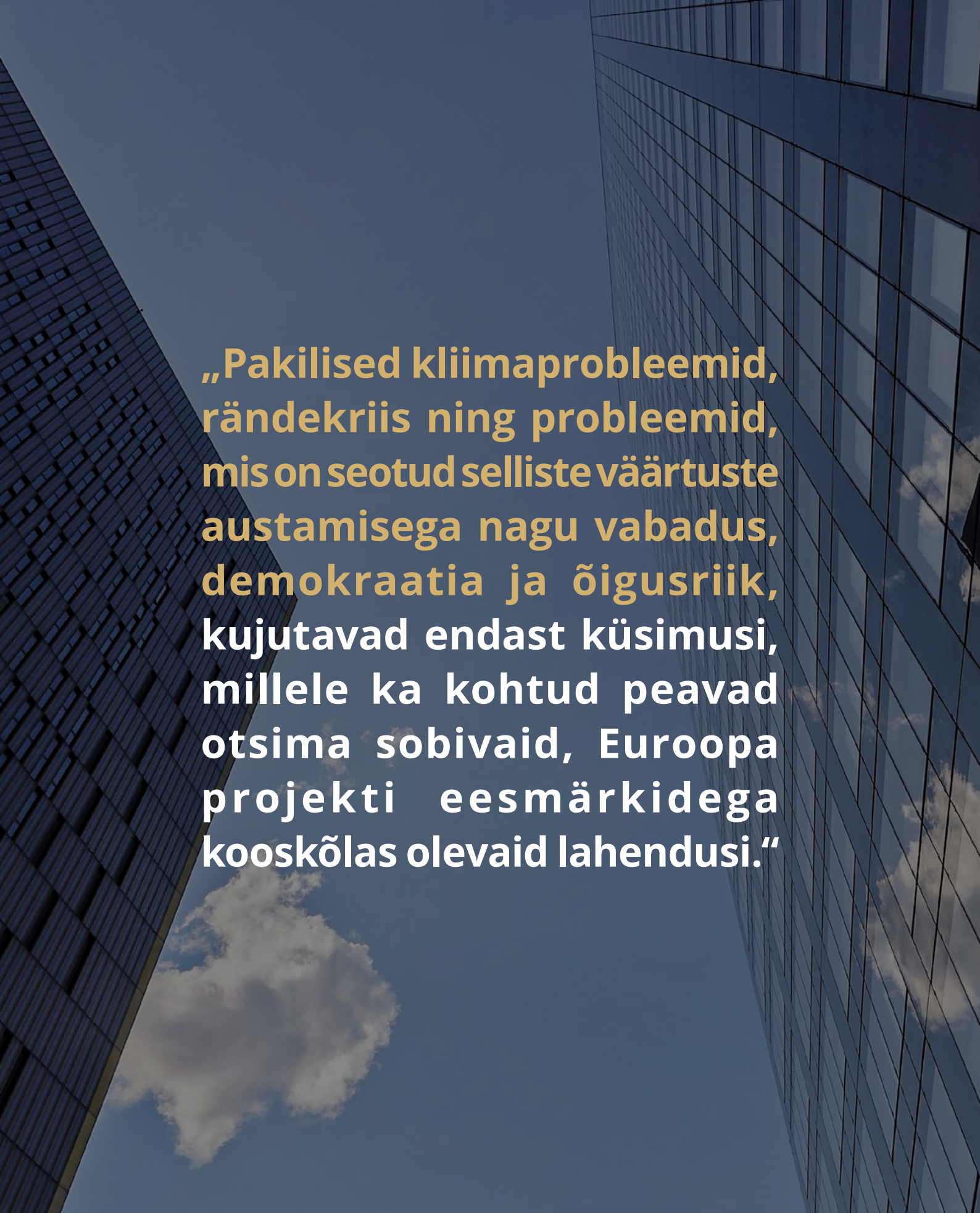
A/ Pidev püüdlus tõhususe poole	74
B/ Euroopa Kohus laiendab kohalolekut sotsiaalsüsteemides	76
C/ Keskkonda väärtustav institutsioon	78

5| Pilk tulevikku

	81
--	----

6| Hoiame ühendust!

	85
--	----

„Pakilised kliimaprobleemid,
rändekriis ning probleemid,
mis on seotud selliste väärtuste
austamisega nagu vabadus,
demokraatia ja õigusriik,
kujutavad endast küsimusi,
millele ka kohtud peavad
otsima sobivaid, Euroopa
projekti eesmärkidega
kooskõlas olevaid lahendusi.“

Koen Lenaerts

Euroopa Liidu Kohtu
president

PRESIDENDI EESSÕNA

2019. aasta oli Euroopa Liidu Kohtu jaoks aastapäevade ja suurte muutuste aasta: möödus kümme aastat Lissaboni lepingu jõustumisest, millega põhiõiguste harta tõsteti liidu esmase õiguse allikate hulka, 15 aastat Euroopa Liidu „suurest laienemisest“, 30 aastat Üldkohtu loomisest ja eelkõige jõudis eelmisel aastal lõpule liidu kohtusüsteemi ülesehituse reform, mille tulemusel on Üldkohtus ametis kaks kohtunikku igast liikmesriigist.

Rõõmustamiseks andis põhjust ka kolmanda torni avamine 19. septembril 2019, mis tähistas kohtumaja viienda juurdeehituse valmimist ja tegi esimest korda 20 aasta jooksul kõigi institutsiooni töötajate jaoks võimalikuks töötada ühe katusel all.

Samuti tunnen heameelt meie institutsiooni avatuse üle üldsusele, millest annavad tunnistust lahtiste uste päeva enneolematu menüüs, Euroopa Liidu kohtute võrgustiku edasiarendamine ja institutsiooni veebisaidi täiendamine, tänu millele on nüüd kõikides kättesaadavates keeleversioonides võimalik tutvuda liikmesriikide kohtute esitatud eelotsusetaotlustega ning samuti analüüside ja uuringutega, mille on koostanud meie analüüsi ja dokumentatsiooni direktoraat.

Statistiliselt oli 2019. aasta erandlik mitmel põhjusel. Kahe kohtu poolt lõpetatud kohtuasjade koguarv (1739 kohtuasja) küündis peaaegu 2018. aasta rekordtasemeni. Euroopa Kohus omalt poolt lahendas rekordarvu kohtuasju (865 kohtuasja 2019. aastal võrreldes 760 kohtuasjaga 2018. aastal). Esitatud kohtuasjade koguarv (1905 kohtuasja) saavutas kõigi aegade kõrgeima taseme. Esitatud kohtuasjade hulgas võib täheldada rekordiliselt suurt eelotsuseasjade arvu (641 kohtuasja), mis annab tunnistust liikmesriikide kohtute kasvavast usaldusest liidu kohtusüsteemi vastu. Väärrib ka märkimist, et 1. mail 2019 jõustus teatavate apellatsioonkaebuste menetlusse võtmise üle otsustamise mehhanism. See võimaldab Euroopa Kohtul oma ressursse õigussubjektide huvides paremini kasutada.

2019. aasta ülevaatega tutvudes saab lugeja aimu ka pingutusest, mida kaks kohut on teinud keskmise menetlusaja (15,6 kuud 2019. aastal võrreldes 18 kuuga 2018. aastal) lühendamiseks oma väsimatus pühendumises tõhusa ja kvaliteetse õigusemõistmise tagamisele.

Lõpetuseks ärgem unustagem, et 2019. aasta oli Euroopa Liidu jaoks tormiline. Pakilised kliimaprobleemid, rändekriis ning probleemid, mis on seotud selliste väärtuste austamisega nagu vabadus, demokraatia ja õigusriik, kujutavad endast küsimusi, millele ka kohtud peavad otsima sobivaid, Euroopa projekti eesmärkidega kooskõlas olevaid lahendusi ning mis avaldavad jätkuvalt otsest mõju kohtuasjadele, mis esitatakse Euroopa Kohtule ja Üldkohtule.

See näitab nende kohtute keskset rolli õigusel põhineva liidu ja selle aluseks olevate põhiväärtuste edendamisel.

Sun

Mon

Wed

Thu

Fri

Sat

29

30

2

3

4

5

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

19

20

21

22

23

24

28

29

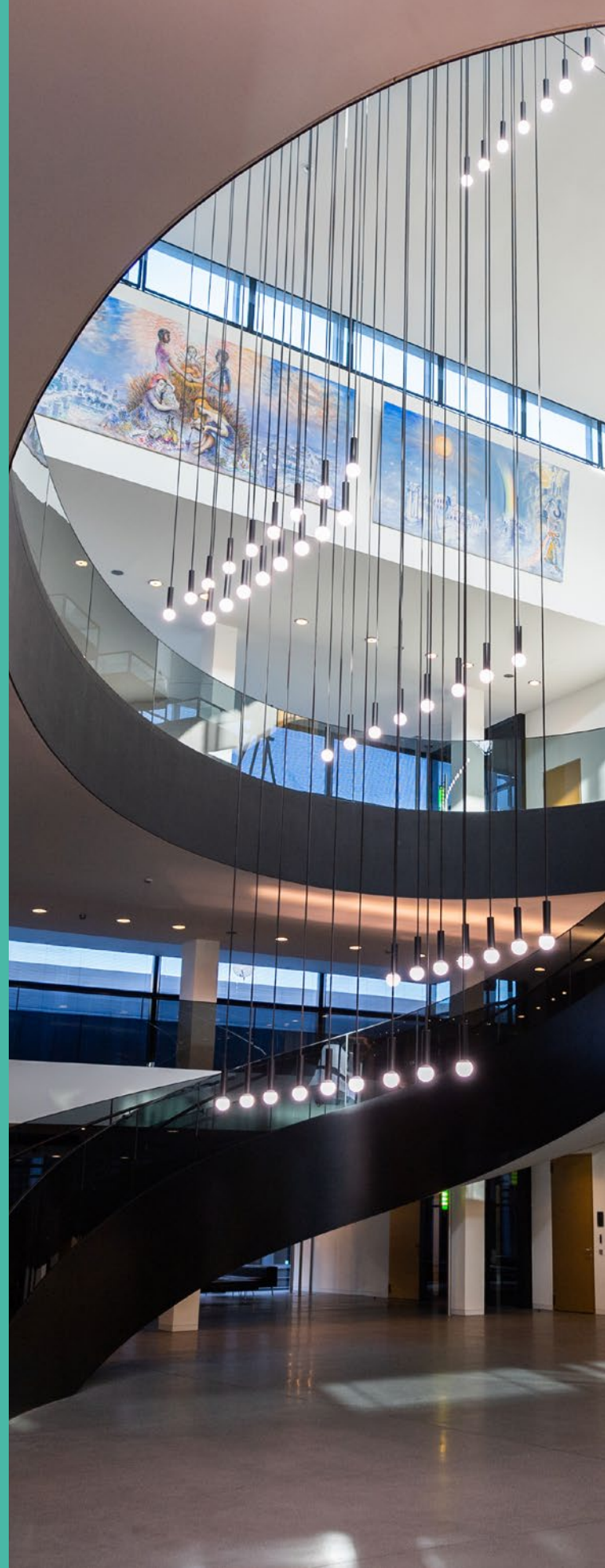
30

31

PILGUHEIT 2019. AASTALE

A | AASTA PILTIDES

Jaanuar

22. JAANUAR

Kohtuotsus *Cresco Investigation*

Austrias suurel reedel **tasustatud puhkepäeva** andmine ainult teatavate kirikute liikmetest töötajatele on liidu õigusega keelatud **diskrimineerimine usutunnistuse alusel** ([C-193/17](#)).

➡ (vt lk 40)

Veebruar

6. VEEBRUAR

Uue kohtujuristi ametisse astumine Euroopa Kohtus

Priit Pikamäe (Eesti) nimetatakse ametisse kohtujurist Nils Wahli (Rootsi) asemel.

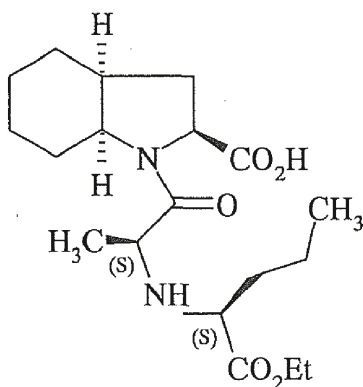

11. VEEBRUAR

Auhinna „Puñetas de Plata“ üleandmine

Hispaania õigusajakirjanduse ühing (ACIJUR) andis Euroopa Kohtule hõbeauhinna. See auhind antakse igal aastal isikutele või institutsioonidele, kes on silma paistnud oma **tegevusega õigusemõistmise teenistuses**.

Märts

7. MÄRTS

Kohtuotsus *Tweedale*

Üldkohus tühistab Euroopa Toiduohutusameti (EFSA) otsused, millega keelduti võimaldamast tutvuda kahe uuringuga toimeaine **glüfosaat** toksilisuse ja kantserogeensuse kohta. Üldsusel peab olema võimalik tutvuda teabega, mis puudutab teatava toimeaine heitmete keskkonda sattumise tagajärgi, mis on seotud selle aine potentsiaalse toksilisuse ja kantserogeensusega ([T-716/14](#) ja [T-329/17](#)).

20. MÄRTS

Kahe uue kohtuniku ametisse astumine

Maria Bergeri asemele nimetatakse Euroopa Kohtu kohtunikuks **Andreas Kumin** (Austria). Üldkohtu reformi raames nimetatakse **Ramona Frendo** (Malta) Üldkohtu kohtunikuks.

29. MÄRTS

Kohtuasja *Constantin Film vs. YouTube ja Google* esitamine Euroopa Kohtusse

Saksamaa kõrgeim üldkohus (Bundesgerichtshof) küsib, kas YouTube'i (Google) võib kohustada andma teavet **autoriõigust rikkudes** filme üles laadinud kasutajate **e-posti aadressi**, **telefoninumbri ja IP-aadressi** kohta ([C-264/19](#)).

Aprill

8. APRILL

Rahvusvahelise Kohtu visiit Euroopa Kohtusse

Euroopa Kohus võttis vastu Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) peamise kohtuorgani, Rahvusvahelise Kohtu delegatsiooni. Muu hulgas arutati, kuidas jaguneb **rahvusvahelisest õigusest tulenev vastutus** liidu ja tema liikmesriikide vahel liidu õigusega reguleeritud valdkondades.

30. APRILL

Arvamus CETA

Euroopa Liidu ja Kanada **vabakaubanduslepingus** (CETA) ette nähtud investori ja riigi vaheliste vaidluste lahendamise kord on liidu õigusega kooskõlas ([arvamus 1/17](#)).

Mai

1. MAI

Uus apellatsioonkaebuste menetlusse võtmise üle otsustamise menetlus

Hea õigusemõistmise huvides läbivad apellatsioonkaebused Üldkohtu otsuste peale kohtuasjades, mille on **eelnevalt läbi vaadanud sõltumatu apellatsioonikoda**, eelneva menetlusse võtmise üle otsustamise menetluse.

➡ (vt lk 5)

14. MAI

Kohtuotsus CCOO

Liikmesriigid peavad kehtestama tööandjatele kohustuse seada sisse objektiivne, usaldusväärne ja ligipääsetav süsteem, mis võimaldab **mõõta** iga töötaja **igapäevase töötaja kestust** ([C-55/18](#)).

➤ (vt lk 41)

14. MAI

Kohtuotsus Neymar

Kaubamärgi NEYMAR registreerimine eraõigusliku isiku poolt on kehtetu, sest see isik tegutses kaubamärgitaotlust esitades pahauskelt, kuivõrd ta teadis Brasiilia tõusvat jalgpallitähte, kelle annet kiidetakse kogu maailmas ([T-795/17](#)).

➤ (vt lk 45)

23. MAI

Kohtuotsus Frank Steinhoff jt vs. EKP

Üldkohus jätab **rahuldamata kahju hüvitamise hagi**, mille esitasid **Euroopa Keskpanga (EKP)** vastu erasektori investorid, kellele tekkis kahju Kreeka valitsemissektori võla restruktureerimise tõttu Kreeka Vabariigi poolt emiteeritud või tagatud võlainstrumentide uute võlainstrumentide vastu vahetamise teel 2012. aastal. Kuigi investorid ei andnud selle meetme kohaldamiseks oma nõusolekut, ei kujuta see endast nende omandiõiguse ülemäärast ja lubamatut riivet ([T-107/17](#)).

14. JUUNI

Ümarlaud „Kohus ja konkurentsioigus“

Üldkohtu korraldatud arutelud puudutavad erinevate **kohtuliku kontrolli süsteemide** hindamist konkurentsioiguse valdkonnas.

➤ (vt lk 63)

19. JUUNI

Kohtuotsus *adidas*

Äriühingule adidas kuuluv **Euroopa Liidu kaubamärk**, mis kujutab kolme paralleelset triipu, mis paigutatakse tootele mis tahes suunas, on **kehtetu**, sest see kaubamärk ei ole kasutamise käigus omandanud eristusvõimet kogu liidu territooriumil (**T-307/17**).

➤ (vt lk 46)

24. JUUNI

Kohtuotsus *komisjon vs. Poola*

Poola õigusnormid, mis reguleerivad **kõrgeima kohtu kohtunike pensioniea** alandamist, on vastuolus õigusriigi põhimõttega ning rikuvad kohtunike ametist tagandamise keelu ja kohtute sõltumatuse põhimõtteid (**C-619/18**).

➤ (vt lk 36)

8. JUULI

Kohtuotsus komisjon vs. Belgia

Belgia peab tasuma karistusmakset 5000 eurot päevas, sest ta ei teatanud komisjonile kiire elektroonilise side võrkude direktiivi ülevõtmise meetmetest. See on esimene kord, kui direktiivi riigisisesele õigusesse **ülevõtmise meetmetest teatamata jätmise** tõttu kohaldatakse rahalist sanktsiooni ([C-543/17](#)).

9. JUULI

Arvamuse taotlus Istanbuli konventsiooni kohta

Euroopa Parlament küsib, kas ettepanekud, mis käsitlevad **Euroopa Liidu ühinemist** Euroopa Nõukogu **naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsiooniga**, on aluslepingutega kooskõlas ([arvamus 1/19](#)).

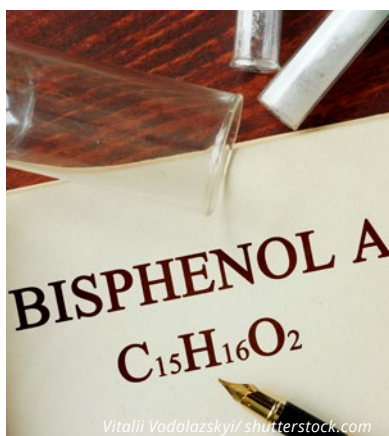

10. JUULI

Kohtuotsus Amazon

Amazon on kohustatud tegema tarbijatele kättesaadavaks **suhtluskanali, mis võimaldaks** neil temaga kiiresti **ühendust võtta** ja tõhusalt suhelda ([C-649/17](#)).

➡ (vt lk 43)

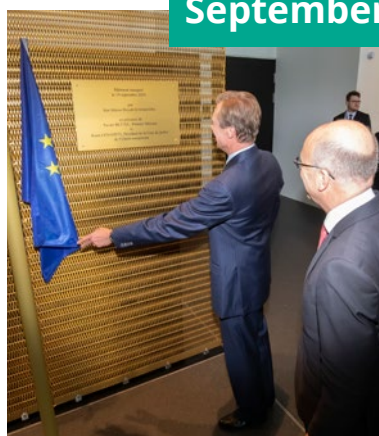
11. JUULI

Kohtuotsus *bisfenool A*

Kehtima jäetakse REACH-määrusesse tehtud kanne, mille kohaselt on bisfenool A inimesele reproduktiivtoksilisuse tõttu **väga ohtlik aine**. Euroopa Liit võttis selle määruse vastu, et parandada inimtervise ja keskkonna kaitset kemikaalidega seotud riskide eest ([T-185/17](#)).

➡ (vt lk 33)

September

19. SEPTEMBER

Kolmanda torni avamine

Kolmanda torni avas president Koen Lenaerts, avamisel osalesid Tema Kuninglik Kõrgus Luksemburgi suurhertsog Henri ja Luksemburgi peaminister Xavier Bettel. 115 meetri kõrgune torn on Luxembourg **kõrgeim ehitis**.

➡ (vt lk 64)

Vt YouTube'i videot

24. SEPTEMBER

Kohtuotsused *Starbucks ja Fiat Chrysler („tax rulings“)*

Üldkohus tühistab komisjoni otsuse finantsabi kohta, mida **Madalmaad** andsid **Starbucksile** ([T-760/15](#) ja [T-636/16](#)).

Hagid otsuse peale, millega komisjon tunnistas ebaseaduslikuks abimeetme, mida **Luksemburg** kohaldas **Fiat Chrysler Finance Europe'i** suhtes, jätab Üldkohus seevastu rahuldamata ([T-755/15](#) ja [T-759/15](#)).

➡ (vt lk 48)

25. SEPTEMBER

Kollokvium „Euroopa Liidu Üldkohus digiajastul“

Euroopa Kohtus toimunud kollokviumiga tähistati Euroopa Liidu Üldkohtu asutamise 30. aastapäeva.

► (vt lk 65)

Veebisaidil CVRIA saab vaadata aastapäevaks valminud **mälestusfilmi**, millel on intervjuud Üldkohtu esimeste liikmetega, ning kollokviumi materjale koondavat [raamatut „Actes du colloque \[...\]“](#).

Vt YouTube'i videot

26. SEPTEMBER

Üldkohtu liikmeskonna osaline uuendamine ja uute kohtunike lisandumine

Üldkohtu koosseis muutus tema **liikmeskonna osalise uuendamise ja kohtunike arvu suurendamise** tõttu. Ametisse nimetati: Tuula Pynnä (Soome), Gerhard Hesse (Austria), Mirela Stancu (Rumeenia), Iko Nõmm (Eesti), Laurent Truchot (Prantsusmaa), Johannes Christoph Laitenberger (Saksamaa), Roberto Mastroianni (Itaalia), José Martín y Pérez de Nanclares (Hispaania), Ornella Porchia (Itaalia), Miguel Sampol Pucurull (Hispaania), Petra Škvařilová-Pelzl (Tšehhi), Gabriele Steinfatt (Saksamaa), Rimvydas Norkus (Leedu) ja Tamara Perišin (Horvaatia). Üldkohtus on **52** kohtunikku.

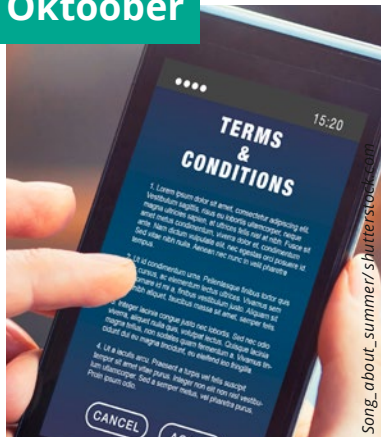

26. SEPTEMBER

Üldkohtu presidendi ja asepresidendi valimine

Üldkohtu liikmeskonna osalise uuendamise järel valisid kohtunikud Üldkohtu presidendiks **Marc van der Woude** (Madalmaad), kes oli olnud Üldkohtu asepresident aastast 2016; tema ametiaeg on kolm aastat. **Savvas Papasavvas** (Küpros), kes on olnud Üldkohtu kohtunik alates aastast 2004, valiti Üldkohtu asepresidendiks; tema ametiaeg on samuti kolm aastat.

Oktoober

1. OKTOOBER

Kohtuotsus *Planet49*

Isikuandmete kaitse huvides ei tohi **küpsiseid**, mille eesmärk on koguda internetikasutajate kohta teavet, paigutada ilma kasutaja sõnaselge ja aktiivse **nõusolekuta** ([C-673/17](#)).

➤ (vt lk 39)

7. OKTOOBER

Euroopa Kohtu kahe uue liikme ametisse astumine

Euroopa Liidu Kohtus toimub pidulik istung kohtunik Allan Rosase (Soome) asemel ametisse astuva **Niilo Jääskineni** ja kohtunik Carl Gustav Fernlundi (Rootsi) asemel ametisse astuva **Nils Wahli** ametivande andmise puhul.

19. OKTOOBER

Lahtiste uste päev

2019. aasta lahtiste uste päeva saadab enneolematu edu: vastu võetakse **4825 külastajat**.

➤ (vt lk 65)

21. OKTOOBER

Kohtuasja *Wagenknecht* vs. *Euroopa Ülemkogu* esitamine Üldkohtusse

Tšehhi senati liige heidab Euroopa Ülemkogule ette, et viimane ei võtnud **Euroopa Liidu toetuste** eraldamisel arvesse Tšehhi peaministri **huvide konflikti** ([T-715/19](#)).

24. OKTOOBER

Kohtuotsus *Rubik's cube*

Üldkohus tunnistab **kehtetuks kaubamärgi**, mis seisneb kuulsa kuubiku kujus. Põhjendus: kuubiku kuju on tingitud üksnes selle tehnilisest otstarbest ([T-601/17](#)).

➡ (vt lk 46)

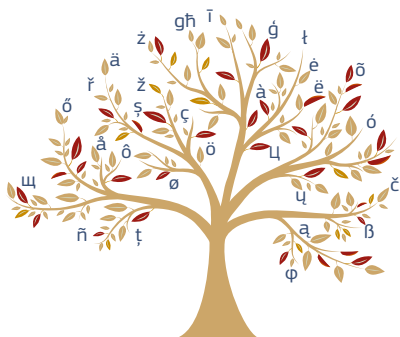
November

8. NOVEMBER

Kohtuasja *komisjon* vs. *Ungari* esitamine Euroopa Kohtusse

Komisjon taunib Ungari nn „**Stop Soros'e**” seadusandlikke meetmeid, mis muu hulgas hõlmavad Ungarisse läbi kolmanda turvalise riigi saabunud isikute varjupaigataotluste automaatset tagasilükkamist või **varjupaigataotlejate**, kelle taotlust ei saa rahuldada, **abistamise** kriminaliseerimist ([C-821/19](#)).

13. JA 14. NOVEMBER

Seminar „Mitmekeelsuse kaitse ja väljundid“

Euroopa Kohus kutsub seminarile nii erinevate valdkondade nagu filosoofia, õigus- ja teadusmaailma esindajad, et tutvustada neile mitmekeelse kohtu igapäevaelu ja panna alus edasiseks koostööks **mitmekeelsusega toetatavate väärtuste kaitsmisel**.

➤ (vt lk 66)

14. NOVEMBER

Kontrollikoja kahe uue liikme ametivande andmine

Pärast kontrollikoja liikmeskonna osalist uuendamist andsid kontrollikojas ametisse astunud **Ivana Maletić** (Horvaatia) ja **Viorel Ştefan** (Rumeenia) pühaliku töötuse täita oma kohuseid täiesti sõltumatult, järgides liidu üldisi huve.

18. JA 19. NOVEMBER

Kohtunike konverents

See iga-aastane konverents toob kokku kõigi liikmesriikide kõrgete kohtute kohtunikud ja Euroopa Liidu Kohtu liikmed, et **vahetada mõtteid mitmesugustel liidu õiguse teemadel**.

➤ (vt lk 67)

19. NOVEMBER

Euroopa Liidu kohtute võrgustiku (RJUE) areng

Euroopa Kohus teeb oma veebisaidil **vabalt kättesaadavaks** RJUE platvormil leiduvad menetluslikud ja teaduslikud dokumendid.

➡ (vt lk 75)

Detsember

1. DETSEMBER

Lissaboni lepingu 10. aastapäev

Üks Lissaboni lepingu olulisematest panustest on **Euroopa Liidu põhiõiguste harta** tunnustamine. Euroopa Kohtu jaoks tõi see leping kaasa rea muutusi, näiteks muutus kohtu liikmete ametisse nimetamise kord ja eraõiguslike isikute liidu kohtutesse pöördumise kord. Nüüdsest võimaldab aga **rikkumismenetlus** alates esimesest rikkumise tuvastamise kohtuotsusest määrata liikmesriigile rahalise sanktsiooni.

3. DETSEMBER

Seminar „EU and UN Sanctions: an EU perspective“

Üldkohtus toimub Euroopa Liidu Nõukogu Soome eesistumise, Euroopa Komisjoni välispoliitika vahendite talituse ja Euroopa välisteenistuse korraldatud seminar, millel osaleb ÜRO ombudsmani delegatsioon.

19. DETSEMBER

Kohtuotsus *Airbnb*

Prantsusmaa ei saa nõuda Airbnb-lt kinnisvaramaakleri kutsetunnistust, kuna ta ei ole **teatanud sellest nõudest** komisjonile kooskõlas **elektroonilise kaubanduse direktiiviga (C-390/18)**.

19. DETSEMBER

Kohtuotsus *Niki Luftfahrt*

Lennuettevõtja vastutab **kuuma kohvitopsi ümberminekuga lennureisijale tekitatud kahju** eest. Ei ole nõutav, et see õnnetus oleks seotud õhuveole iseloomuliku riskiga (**C-532/18**).

19. DETSEMBER

Kohtuotsus *Junqueras Vies*

Euroopa Parlamenti valitud isik omandab selle institutsiooni liikme staatuse alates valimistulemuste ametlikust väljakuulutamisest ja sellest hetkest alates on tal selle staatusega kaasnevad immuuniteedid (sealhulgas immuuniteet sõiduks istungipaika, mis võimaldab värskel saadikul parlamenti sõita ja esimesel istungil osaleda). Kui liikmesriigi kohus leiab, et selle parlamendiliikme suhtes tuleb kinnipidamismeede kehtima jätta, peab ta paluma parlamendil temalt immuuniteedi ära võtta (**C-502/19**).

B | AASTA ARVUDES

Institutsioon
2019. aastal

Statistilises plaanis oli 2019. aasta erandlik kahel põhjusel.

Kahe kohtu poolt lõpetatud kohtuasjade koguarv küündis peaaegu eelmise aasta rekordtasemeni (1739 kohtuasja võrreldes 1769 kohtuasjaga 2018. aastal).

Kahele kohtule esitatud kohtuasjade koguarv saavutas aga kõigi aegade kõrgeima taseme: 1905 kohtuasja (võrreldes 1683 kohtuasjaga 2018. aastal ja 1656 kohtuasjaga 2017. aastal).

Töökoormuse kasv peegeldus ka kohtuid iga päev abistavate haldusüksuste tegevuses.

RESSURSID

429

MILJONIT EUROOT 2019. aasta eelarve jaoks

EUROOPA KOHUS

1

KOHTUNIK
IGAST LIIKMESRIIGIST

11

KOHTUJURISTI

ÜLDKOHUS

2

KOHTUNIKKU
IGAST LIIKMESRIIGIST (ALATES SEPTEMBRIST 2019)

2256

**AMETNIKKU JA
TEENISTUJAT**

1367 = 61%
889 = 39%

Naiste esindatus administratsiooni **vastutavatel ametikohtadel** paigutab Euroopa Kohtu Euroopa institutsioonide läbilõikes keskmisest kõrgemale.

Naised töötavad:

54%

haldusametikohtadest

39%

juhtivatest ametikohtadest (keskastme ja tippjuhid)

KOHTUTEGEVUSE AASTA

(KÕIK KOHTUD KOKKU)

1905

SAABUNUD
KOHTUASJA

1739

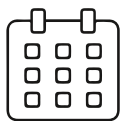
LAHENDATUD
KOHTUASJA

2500

POOLELIOLEVAT
KOHTUASJA

168 286

KOHTUKANTSELEIDE REGISTRISSSE KANTUD MENETLUSDOKUMENTI

KESKMINE MENETLUSAEG:

ligikaudu **15,6** kuud

Euroopa Kohus **14,4** kuud
Üldkohus **16,9** kuud

3199

Euroopa Liidu Teatajas avaldatud **kohtuteadet**

E-CURIA KAUDU ESITATUD MENETLUSDOKUMENTIDE OSAKAAL:

Euroopa Kohus: 80%

Üldkohus: 93%

e-Curia rakenduse
kasutajakontode arv: 6588

e-Curia on Euroopa Liidu Kohtu veebirakendus. See võimaldab poolte esindajatel (Euroopa Kohtusse ja Üldkohtusse esitatud kohtuasjades) ning Euroopa Kohtusse esitatud eelotsusetaotluste raames liikmesriigi kohtutel ja kohtukantseleidel menetlusedokumente edastada täielikult elektroonilisel teel.

(vt YouTube'i videot)

KEELEOSAKONNAD

Mitmekeelse õigustmõistva institutsioonina peab Euroopa Kohus olema võimeline kohtuasja menetlema olenema sellest, millises liidu ametlikus keeles see esitati. Seejärel tagab ta oma kohtupraktika kättesaadavuse kõigis neis keeltes.

24 MENETLUSKEELT

552 KEELEKOMBINATSIOONI

600 JURIST-LINGVISTI
KIRJALIKE DOKUMENTIDE
TÕLKIMISEKS

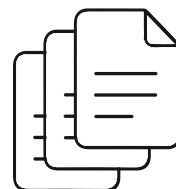
Euroopa Kohtus tõlgitakse vastavalt kohustuslikule keeltekasutuse korrale, mis näeb ette võimaluse kasutada Euroopa Liidu kõiki 24 ametlikku keelt. Kõik tõlgitavad dokumendid on äärmiselt tehnilised õigustekstid. Sellepärast töötavad Euroopa Kohtu tõlketeenistuses ainult juriidilise kõrgharidusega **jurist-lingvistid**, kes valdavad lisaks emakeelele veel vähemalt kahte teist ametlikku keelt kõrgtasemel.

Töökoormus (tõlgitavate lehekülgede arv):

1 245 000 lehekülge

Kirjaliku õigustõlke teenistuse toodetud **tõlkelehekülgi**:

1 265 000

Kohtute võetud **kokkuhoiumeetmed**
tõlkevajaduse vähendamiseks:

580 000 lehekülge

71 SUULIST TÕLKI
KOHTUISTUNGITE
JA KOOSOLEKUTE
JAKS

617

KOHTUISTUNGIT
JA KOOSOLEKUT
SÜNKROONTÕLKEGA

Vt YouTube'i videot

AVATUS ÕIGUSTEADLASTELE JA KODANIKELE

2824

LIIKMESRIIKIDE KOHTUNIKKU, KES OSALESID EUROOPA
KOHTUS SEMINARIDEL, KOOLITUSTEL, KÜLASTUSTEL VÕI
PRAKTIKAL

LIGI

23 000 KOHTUSSE SAABUNUD
KÜLASTAJAT

- ÕIGUSTEADLAST
- AJAKIRJANIKKU
- ÕPILAST
- KODANIKKU

ÕIGUSE- MÕISTMISALANE TEGEVUS

Alex Yuzhakov/shutterstock.com

A | TAGASIVAADE AASTA TÄHTSAIMATELE KOHTUOTSUSTELE

Tervishoid ja keskkond

Vt YouTube'i videot

Õhu, pinnase ja vee saastumine ning ohtlike ainetega seotud riskid on ülemaailmne probleem. Euroopa Liidu liikmesriigid teevad koostööd, et võidelda keskkonnaseisundi halvenemise vastu, kehtestades liidu tasandil ranged normid, sealhulgas ühised piirtasemed.

Vastates Belgia kohtule, kelle poole oli pöördunud mitu **Pealinna Brüsseli piirkonna** elanikku, selgitas Euroopa Kohus, et otseselt puudutatud elanikud võivad **õhukvaliteedi mõõtmisjaamade asukoha** valiku kontrollida laskmiseks pöörduda kohtusse ning saavutada vajalike meetmete võtmise asjaomase ametiasutuse suhtes. Lisaks täpsustas Euroopa Kohus, et hea õhukvaliteedi taastamiseks vajalikud meetmed tuleb võtta juba siis, kui piirtase on ületatud ühesainsas proovivõtukohas konkreetses piirkonnas.

► 26. juuni 2019. aasta kohtuotsus *Craeynest jt*, C-723/17

2010. aastast kehtivate **lämmastikdioksiidi piirtasemetega** seoses tuvastas Euroopa Kohus komisjoni esitatud hagi põhjal, et Prantsusmaa on neid piirtasemeid ületanud süstemaatiliselt ja pidevalt mitmes linnastus ja piirkonnas, sealhulgas **Pariisis, Lyonis, Marseille's ja Strasbourgis**. Prantsusmaa oleks pidanud ka võtma vajalikke meetmeid, et piirtasemete ületamise ajavahemik jääks võimalikult lühikeseks.

► 24. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Prantsusmaa*, C-636/18

Prügilaid käsitleva 1999. aasta Euroopa direktiivi eesmärk on vältida või võimaluste piires vähendada jäätmete matmisest tuleneda võivat negatiivset mõju keskkonnale ja inimeste tervisele. Selleks pidid liikmesriigid hiljemalt 2009. aastaks viima nende territooriumil paiknevad prügilad direktiivi rangete tehniliste nõuetega kooskõlla või need sulgema. **Itaalia** ei olnud 2015. aastaks ikka veel võtnud vajalikke meetmeid **44 prügila** suhtes ning Euroopa Kohus tuvastas komisjoni hagi põhjal, et see liikmesriik on rikkunud liidu õigusest tulenevaid kohustusi.

► **21. märtsi 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia, C-498/17**

Euroopa Kohus leidis, et **füüsilistel ja juriidilistel isikutel**, keda põllumajandusest lähtuv põhjavee **nitraadireostus** otseselt puudutab, peab olema õigus nõuda pädevatelt asutustelt vajalike meetmete võtmist, kui nitraadisaldus põhjavees ületab ettenähtud 50 mg/l piirtaset ühes või mitmes mõõtepunktis või kui esineb oht, et see võib kõnealust piirtaset ületada (juhul kui põllumajandusest pärit lämmastikuühendite heitmed suurendavad oluliselt põhjavee reostust).

► **3. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland, C-197/18**

Liidu õiguse kohaselt tuleb enne projekte loa andmist viia läbi kõigi keskkonda oluliselt mõjutada võivate projektide **keskkonnamõju hindamine**. Euroopa Kohus tuvastas 2008. aastal komisjoni hagi põhjal, et **lirimaa** on seda kohustust rikkunud, sest **tuulepargi** ehitamiseks anti luba ilma keskkonnamõju eelneva hindamiseta. Sellise rikkumise kõrvaldamiseks tuleb hindamine läbi viia hiljem, vajaduse korral pärast rajatise käikuandmist. Selle tulemusel võidakse luba muuta või isegi tühistada. Komisjon esitas 2018. aastal uue hagi lirimaa vastu, kes ei olnud ikka veel korraldanud keskkonnamõju hindamist. Seetõttu mõistis Euroopa Kohus lirimaa välja põhisumma 5 miljonit eurot ja karistusmaks 15 000 eurot iga päeva eest alates teise kohtuotsuse kuulutamisest kuni 2008. aasta kohtuotsuse täitmiseni.

► **12. novembri 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. lirimaa, C-261/18**

Euroopa Kemikaaliamet (ECHA) kandis 2017. aasta jaanuaris aine **bisfenool A** autoriseeringut vajavate väga ohtlike kandidaatainete loetellu selle reproduktiivtoksilisuse tõttu. Bisfenool A loetellu kandmisega kaasnevad sellist ainet sisaldava toote tarnijatele õiguslikud kohustused, täpsemalt teavitamiskohustus tarneahelas osalejate ja lõpptarbijate suhtes. 2017. aasta juulis klassifitseeriti bisfenool A inimeste tervisele väga ohtlikuks aineks endokriinseid häireid põhjustavate omaduste tõttu. Üldkohus jättis rahuldamata kaks hagi, mille oli esitanud organisatsioon, kes esindas Euroopa plastitootjaid, sealhulgas nelja äriühingut, kes turustavad ainet bisfenool A, ning jättis jõusse selle aine kandmise kandidaatainete loetellu, sealhulgas juhul, kui seda ainet kasutatakse isoleeritud vaheainena.

► **11. juuli 2019. aasta kohtuotsus PlasticsEurope vs. ECHA, T-185/17,**

► **ja 20. septembri 2019. aasta kohtuotsus PlasticsEurope vs. ECHA, T-636/17**

Space-Kraftu/shutterstock.com

Sisserändajate õigused ja kohustused

Euroopa rändekriis tekitab jätkuvalt palju küsimusi. Euroopa Kohtul on olnud mitmel korral võimalus vaadata läbi varjupaigataotlustega ja nende menetlemisega seotud kohtuasju. Liidu õigusega on kehtestatud tingimused, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks („pagulaste direktiiv“). Peale selle on liidu õiguses ette nähtud ühised nõuded ja kord liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel („tagasisaatmisdirektiiv“). Liidu õiguses on sätestatud ka eeskirjad varjupaigataotluste läbivaatamise vastutuse jagunemise kohta liikmesriikide vahel („Dublini III määrus“).

.....

Prantsusmaal kontrolliti ajal, mil **piirikontroll sisepiiridel** oli ajutiselt taaskehtestatud tõsise ohu tõttu avalikule korrale või sisejulgeolekule, Hispaania piiri lähedal Maroko kodanikku A. Aribi, keda kahtlustati ebaseaduslikult Prantsusmaa territooriumile sisenemises. Euroopa Kohus, kelle poole pöördus Prantsusmaa kassatsioonikohus küsimuses, kas Prantsusmaa võis otsustada jätta tagasisaatmisdirektiivis ette nähtud menetluse M. Aribi suhtes kohaldamata, otsustas, et **liikmesriigi sisepiiri, kus on taaskehtestatud piirikontroll, ei saa samastada välispiiriga.**

► 19. märtsi 2019. aasta kohtuotsus *Arib*, C-444/17

Ühes teises kohtuasjas oli kolme pagulase või pagulasseisundi taotleja puhul tegemist pagulasseisundi tühistamise või selle andmisest keeldumisega vastuvõtva liikmesriigi **julgeoleku** või ühiskonna **kaitsmisega** seotud põhjustel. Euroopa Kohus leidis, et kui kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul on **põhjendatud kartus, et teda võidakse tema päritoluriigis taga kiusata**, tuleb teda pidada „pagulaseks“ **pagulaste direktiivi ja Genfi konventsiooni tähenduses**, sõltumata sellest, kas talle on ametlikult antud pagulasseisund.

► 14. mai 2019. aasta kohtuotsus *M, X ja X*, C-391/16 jt

Dublini III määruses on sätestatud kriteeriumid ja mehhanismid selle liikmesriigi määramiseks, kes vastutab mõnes liikmesriigis kolmanda riigi kodaniku või kodakondsuseta isiku esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest. Seoses Brexitiga leidis Euroopa Kohus, et **liikmesriik**, kes on teatanud oma **kavatsusest Euroopa Liidust välja astuda, jääb vastutavaks riigiks Dublini III määruse tähenduses**. Ent iga liikmesriigi ülesanne on määrata kindlaks, millistel tingimustel soovib ta nõustuda ise läbi vaatama rahvusvahelise kaitse taotluse, mille eest ta ei ole vastutav.

► **23. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus *M.A. jt, C-661/17***

Dublini III määruse kohaldamist puudutavale Saksamaa kohtu küsimusele vastates täpsustas Euroopa Kohus, et varjupaigataotleja võib üle anda liikmesriigile, kes üldjuhul vastutab tema taotluse läbivaatamise eest, **välja arvatud juhul, kui eeldatavaid elutingimusi arvestades satuks ta nii äärmuslikku materiaalsesse puudusse, mis on vastuolus ebainimliku või alandava kohtlemise keelu põhimõttega**. Teisisõnu võib liikmesriik keelduda varjupaigataotlejate üleandmisest taotluse läbivaatamise eest vastutavale liikmesriigile, kui seal esinevad süsteemsed puudused.

► **19. märtsi 2019. aasta kohtuotsus *Jawo jt, C-163/17* jt**

Õigusriik

Vt YouTube'i videot

Õigusriik on üks liidu liikmesriikide ühistest väärtustest, mille liit rajaneb (ELL artikkel 2). Selle aluseks on põhimõte, et keegi ei ole seadusest kõrgemal, ning õigusriigi olulised komponendid on seaduslikkus, võrdsus seaduse ees, õiguskindlus, omavoli keeld, võimalus pöörduda sõltumatusse ja erapooletusse kohtusse ning inimõiguste austamine kui põhimõtted, mis on tagatud liidu põhiõiguste hartaga.

Euroopa Kohus tegi 2019. aastal mitu õigusriigi põhimõtet käsitlevat otsust, sealhulgas kohtuvõimu sõltumatuse kohta täite- ja seadusandlikust võimust. Üldkohtul oli omakorda võimalus kontrollida liidu institutsioonide õigusakte põhiõiguste järgimise seisukohast.

Seoses kahe hagiga, mis komisjon esitas liikmesriigi kohustuste rikkumise tuvastamise nõudes, võttis Euroopa Kohus seisukoha, et 2017. aasta **Poola kohtureform**, mis puudutab kohtunike ja prokuröride **pensioniiiga**, ning 2018. aasta Poola seadus, millega alandati kõrgeima kohtu kohtunike pensioniiga ja nähti ette võimalus **jätkata kohtunikuametis pärast pensioniikka jõudmist, kui saadakse luba, mille annab vabariigi president oma kaalutlusotsusega**, kahjustavad kohtuvõimu sõltumatust.

► 5. novembri 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Poola, C-192/18,

► ja 24. juuni 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Poola, C-619/18

Veel leidis Euroopa Kohus, et **Poola kõrgeima kohtu uus distsiplinaarkolleegium**, mis loodi 2017. aastal, peab vastama kohtunike sõltumatuse nõudele. Vastasel korral ei või ta teostada pädevust lahendada kõrgeima kohtu kohtunike pensionile saatmisega seotud vaidlusi.

► 19. novembri 2019. aasta kohtuotsus A.K. jt, C-585/18 jt

Lisaks otsustas Euroopa Kohus, et **erinevalt Leedu peaprokurörist ja Prantsusmaa prokuröridest ei ole Saksamaa prokuratuuri sõltumatus tagatud** piisavalt, et viimane võiks teha Euroopa vahistamismääruse.

► [27. mai 2019. aasta kohtuotsus OG jt, C-508/18 jt](#)

► [12. detsembri 2019. aasta kohtuotsus JR jt, C-566/19 jt](#)

Euroopa Kohus pidas aga **kehtivaks Euroopa vahistamismäärusi**, mille on teinud prokuratuur, kelle puhul esineb oht, et ta saab otse või kaudselt korraldusi ministrilt, või isegi haldusasutus, tingimusel et need vahistamismäärused on enne või pärast nende tegemist allutatud sõltumatu kohtu kontrollile. Euroopa Kohus pidas kehtivaks ka Euroopa vahistamismäärusi, mis on tehtud sellise karistuse täitmiseks, mille kohta on juba olemas kohtuotsus, isegi kui vahistamismääruse teinud asutus ei ole kohus, ning see kehtib ka juhul, kui sellise asutuse otsust ei ole võimalik vaidlustada kohtus.

► [9. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus NJ, C-489/19 PPU](#)

► [12. detsembri 2019. aasta kohtuotsus XD, C-625/19 PPU](#)

► [12. detsembri 2019. aasta kohtuotsus ZB, C-627/19 PPU](#)

Üldkohus tühistas mitmes kohtuotsuses nõukogu otsused **külmutada varad**, mis kuuluvad seitsmele ukrainlasele – sealhulgas Ukraina endisele presidendile Viktor Yanukovychile –, kelle suhtes on selles riigis algatatud kriminaalmenetlus seoses riigile kuuluvate rahaliste vahendite omastamisega. Üldkohus heitis nõukogule ette peamiselt seda, et nõukogu ei kontrollinud, kas Ukraina ametiasutused olid neis menetlustes järginud põhiõigusi: kaitseõigusi ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.

► [11. juuli 2019. aasta kohtuotsused Yanukovych vs. nõukogu jt, T-244/16 jt](#)

Alexander Supertromp / Shutterstock.com

Ivan Marek/shutterstock.com

Isikuandmete kaitse ja internet

Vt YouTube'i videot

Isikuandmete kaitset käsitlevate liidu õigusnormide eesmärk on kehtestada tugev ja ühtne andmekaitse raamistik, olenemata andmete kogumise viisist (internetiostud, pangalaenu või töökoha otsimine). Neid õigusnorme kohaldatakse liidus või väljaspool liitu asuvatele ja kaupu või teenuseid pakkuvatele – nagu Facebook või Amazon – ettevõtjatele ning riiklikele ja eraõiguslikele organisatsioonidele, kui nad nõuavad või taaskasutavad liidu kodanike isikuandmeid. 2019. aastal tegi Euroopa Kohus mitu otsust eeskätt elektrooniliste isikuandmete kogumisest ja töötlemisest tuleneva vastutuse kohta.

.....

Kohtuasjas, milles käsitleti isiku taotlust kustutada tema au riivav **kommentaari**, mille üks kasutaja oli **Facebookis** postitanud, leidis Euroopa Kohus, et liidu õigusega ei ole vastuolus, kui sellist veebimajutusteenuse osutajat nagu Facebook kohustatakse kustutama teavet, mis on samamoodi sõnastatud või – teatud tingimustel – samatähendusliku sisuga kui varem kohtute poolt ebaseaduslikuks tunnistatud teave, või tõkestama sellele juurdepääsu. Sellisel ettekirjutusel võivad olla isegi ülemaailmsed tagajärjed vastavalt kohaldatavale rahvusvahelisele õigusele, mida liikmesriigid peavad arvesse võtma.

► 3. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus
Eva Glawischnig-Piesczek vs. Facebook Ireland Limited, C-18/18

Liidu õiguse eesmärk on ka kaitsta kasutajat tema eraellu tungimise eest, eelkõige ohu eest, et varjatud identifikaatorid ja muud sellised vahendid võimaldavad kasutaja teadmata siseneda kasutaja infotehnoloogilisse seadmesse. Seda silmas pidades lahendas Euroopa Kohus vaidluse, mis puudutas nõusoleku andmist veebisaidi külastuse tuvastajate ehk „küpsiste“ salvestamiseks ja kasutamiseks. Euroopa Kohus leidis, et nõusolek veebisaidi kasutaja seadmesse paigaldatud küpsiste abil teabe salvestamiseks või salvestatud teabele juurdepääsuks peab olema konkreetne ning nõusolek ei ole kehtiv, kui see on antud eeltäidetud märkeruudu abil, millelt kasutaja peab nõusoleku andmisest keeldumiseks märgistuse eemaldama.

► 1. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus Planet49 GmbH, C-673/17

Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutseva riiginõukogu esitatud eelotsuse küsimustele vastates täpsustas Euroopa Kohus oma kohtupraktikat delikaatsete andmete kohta. Euroopa Kohus tõdes, et keeld töödelda teatud liiki delikaatseid isikuandmeid kehtib ka sellistele otsingumootorite haldajatele nagu Google. Kui otsingumootori haldajale esitatakse **taotlus eemaldada link**, mis viib delikaatsed andmed avaldanud veebilehele, siis peab ta kaaluma ühelt poolt lingi eemaldamist taotleva isiku põhiõigusi ja teiselt poolt sellest teabest potentsiaalselt huvitatud internetikasutajate põhiõigusi.

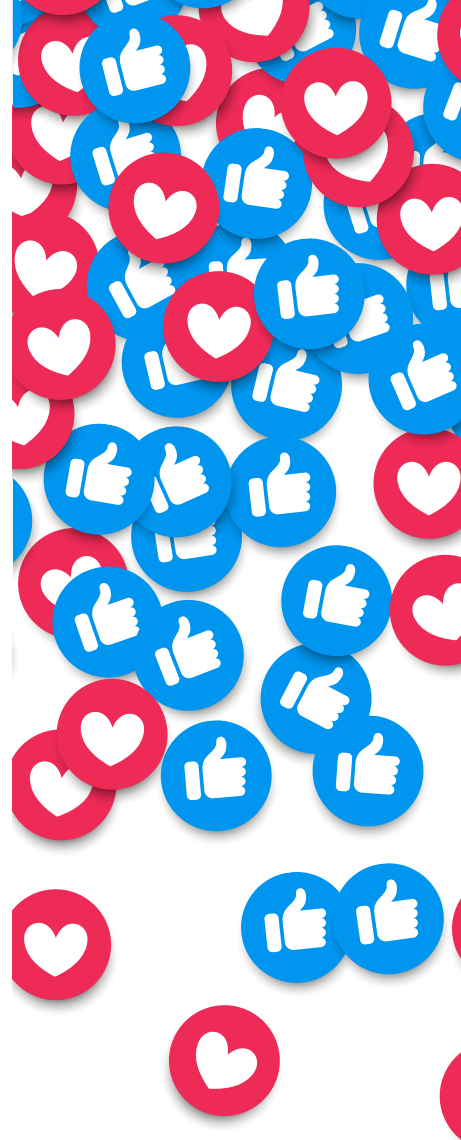
► 24. septembri 2019. aasta kohtuotsus GC jt, C-136/17

Ühes teises kohtuasjas, mis puudutas Google'it ja **linkide eemaldamise taotlust**, leidis Euroopa Kohus, et liidu õigus ei pane otsingumootori haldajale kohustust eemaldada need lingid kõigist oma otsingumootori versioonidest. Ent otsingumootori haldaja on kohustatud **lingid eemaldama oma otsingumootori versioonidest, mis vastavad kõigile liidu liikmesriikidele**, ning võtma meetmeid, mis võimaldavad takistada internetikasutajatel, kes teevad andmesubjekti nimega otsingu mõnes liikmesriigis, pääseda selle taotluse esemeks olevatele linkidele ligi otsingumootori „liiduvälise“ versiooni kaudu tehtud otsingu tagajärjel kuvatava tulemuste loetelu kaudu, või vähemalt tõsiselt pärssida nende tahet seda teha.

► 24. septembri 2019. aasta kohtuotsus Google LLC, C-507/17

Kohtuasjas, milles oli kõne all rõivaid müüva ettevõtja poolt **Facebooki laiginupu** lisamine oma veebisaidile, otsustas Euroopa Kohus, et veebisaidi haldajat võib pidada koos Facebookiga vastutavaks oma saidi külastajate isikuandmete kogumise ja Facebookile üleandmise eest. Veebisaidi haldaja ei ole aga üldjuhul vastutav nende andmete hilisema töötlemise eest Facebooki poolt.

► 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Fashion ID GmbH, C-40/17

Töötajate õiguste kaitse

Vt YouTube'i videot

Liidu õigus kaitseb töötajate õigusi mitmel viisil. Tagatud on võrdse kohtlemise põhimõtte kohaldamine tööhõive valdkonnas, keelates diskrimineerimise muu hulgas usutunnistuse alusel ning nähes ette eeskirjad meeste ja naiste võrdse tasustamise kohta. Korraldatud on sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimine, mille eesmärk on ühtlasi ka tagada meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamine selles valdkonnas. Lisaks on liidu õiguses töölepingute täitmise kohta ette nähtud arvukalt eeskirju, mis käsitlevad näiteks tööaja korraldust ning töötajate ohutuse ja tervise parandamist. Tagatud on ka vabade elukutsete esindajate liikumisvabadus liidu piires.

.....

Austrias on **suur reede tasustatud** puhkepäev vaid evangeelse kiriku (Augsburgi usutunnistus ja Helveetsia usutunnistus), vanakatoliku kiriku ja Ühinenud Metodisti Kiriku liikmetele – kui nende kirikute liige sellel päeval töötab, on tal õigus saada selle puhkepäeva eest lisatasu. Cresco Investigationi töötaja, kes ei kuulu ühessegi nimetatud kirikusse, esitas aga oma tööandja vastu hagi. Euroopa Kohus leidis, et suurel reedel tasustatud puhkepäeva andmine ainult teatavate kirikute liikmetest töötajatele on **liidu õigusega keelatud diskrimineerimine usutunnistuse alusel**.

► **22. jaanuari 2019. aasta kohtuotsus *Cresco Investigation*, C-193/17**

Hispaanias võttis Instituto Nacional de la Seguridad Social (riiklik sotsiaalkindlustusamet) naispensionäri vanaduspensionari suuruse väljaarvutamisel arvesse seda, et ta oli olulise osa oma tööelust töötanud **osalise tööajaga**. Euroopa Kohus leidis, et Hispaania õigusnormide mõju osalise tööajaga töötajatele on ebasoodsam kui täistööajaga töötajatele, mistõttu kujutavad need endast **kaudset diskrimineerimist** ning on eriti **ebasoodsad naistöötajatele**.

► **8. mai 2019. aasta kohtuotsus *Villar Láiz*, C-161/18**

Prantsusmaal vaidlustas töötaja meetodi, mille alusel arvutati töölepingu ülesütlemise hüvitis ja ümberpaigutamispuhkuse toetus, mida talle maksti koondamisel, mis toimus majanduslikel põhjustel ajal, kui ta oli osalise ajaga lapsehoolduspuhkusel. Euroopa Kohus, kelle poole oli pöördunud Prantsusmaa kassatsioonikohus, tõi, et kuna **osalise ajaga lapsehoolduspuhkust** võtab oluliselt suurem hulk naisi kui mehi, **ei ole Prantsuse õigusnormid kooskõlas meeste ja naiste võrdse tasu maksmise põhimõttega**.

► **8. mai 2019. aasta kohtuotsus *Praxair MRC*, C-486/18**

Ühes teises kohtuasjas oli jäetud rahuldamata lirimaal elava Rumeenia kodaniku E. Bogatu taotlus saada Rumeenias elavate laste eest **lirimaa perehüvitiisi**. Taotluse rahuldamata jätmine oli tingitud asjaolust, et E. Bogatu ei täitnud ühtegi tingimust, mis annaks talle õiguse saada perehüvitiisi, kuna ta ei töötanud lirimaal ega saanud seal osamakselist toetust. **Sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise** määrusest lähtudes selgitas Euroopa Kohus seevastu, et liidu õigus ei nõua, et isik peab liikmesriigis töötama, selleks et saada seal perehüvitiisi teises liikmesriigis elavate laste eest.

► **7. veebruari 2019. aasta kohtuotsus *Bogatu*, C-322/17**

Hispaania üleriigilise kohtu (Audiencia Nacional) esitatud küsimusele vastates leidis Euroopa Kohus, et liikmesriigid peavad kehtestama tööandjatele kohustuse seada sisse **süsteem, mis võimaldab mõõta igapäevase töötaja kestust**. Süsteem peab olema **objektiivne, usaldusväärne ja ligipääsetav**. See tagab hartas ja töötaja direktiivis ette nähtud õiguste soovitava toime: tagada töötajate ohutuse ja tervise parem kaitse.

► **14. mai 2019. aasta kohtuotsus *CCOO*, C-55/18**

Kreekaga seotud kohtuasjas oli **Ateena advokatuur** jätnud rahuldamata Küprosel **advokaadi staatust omava munga** taotluse kanda ta advokaadina tegutsemiseks eriregistrisse, põhjendusel et advokaadi kutsealal tegutsemine ei ole ühildatav mungaks olemisega. Euroopa Kohus otsustas, et advokaadi kutsealal tegutsemise direktiiviga **on vastuolus Kreeka õigusnormides sätestatud keeld, mille kohaselt ei ole advokaadi kutsealal tegutsemine ühildatav mungaks olemisega**. See, et kutse-eetika nõudeid ei ole ühtlustatud, **ei õigusta vastuollu minemist liidu õigusega**, eeskätt proportsionaalsuse põhimõttega.

► **7. mai 2019. aasta kohtuotsus *Monachos Eirinaios*, C-431/17**

Tarbijad

Vt YouTube'i videot

Tarbijakaitse on Euroopa Liidus pidevalt päevakorras. Liit jälgib tarbijakaitse eeskirjade kohaldamist, et tagada tarbijate turvalisus ja suurendada nende teadlikkust oma õigustest. Euroopa Kohus täpsustas 2019. aastal mitmel korral ja mitmes valdkonnas tarbijaõiguste ulatust. Näiteks lennureisijate õigusi tugevdati 2019. aastal.

.....

Euroopa Kohus otsustas, et kui tegemist on ümberistumisega lennuga, mille kohta on tehtud üks broneering ning mis väljub liikmesriigist ja suundub sihtkohta kolmandas riigis muu kolmanda riigi kaudu, peab **lennuettevõtja, kes teostas esimese lennu, maksma hüvitist** reisijatele, kelle teine lend, mida teostas lennuettevõtja, kelle asukoht on väljaspool liitu, saabumisel pikalt hilines. Reisija, kes jõudis lõppsihtkohta kolmetunnise või pikema hilinemisega, mis **sai alguse teisel lennul**, mida teostas koodijagamise kokkuleppe raames lennuettevõtja, kelle asukoht on kolmandas riigis, võib nõuda liidu õiguse alusel hüvitist liidu lennuettevõtjalt, kes teostas esimese lennu.

► 11. juuli 2019. aasta kohtuotsus *České aerolinie, C-502/18*

Veel leidis Euroopa Kohus, et lennuettevõtja peab **maksma** reisijatele **hüvitist** kolmetunnise või pikema hilinemise eest ka juhul, kui hilinemine on tingitud lennuki rehvi kahjustumisest, mille põhjustas lennurajal olnud kruvi. Lennuettevõtja on siiski kohustatud hüvitist maksma vaid juhul, **kui leiab tõendamist, et ta ei kasutanud kõiki tema käsutuses olnud vahendeid lennu hilinemise piiramiseks.**

► 4. aprilli 2019. aasta kohtuotsus *Germanwings, C-501/17*

Elektroonilist kaubandust puudutavas kohtuasjas otsustas Euroopa Kohus, et selline platvorm nagu Amazon ei ole kohustatud igal juhul tegema enne tarbijaga lepingu sõlmimist teatavaks oma telefoninumbrit. Liidu õigus paneb talle aga kohustuse **teha kättesaadavaks suhtluskanalid**, mis võimaldaksid tarbijal temaga kiiresti ühendust võtta ja temaga tõhusalt suhelda (elektrooniline kontaktivorm, veebivestluse või tagasihelistamise süsteem).

► 10. juuli 2019. aasta kohtuotsus Amazon EU, C-649/17

Taas seoses internetiostudega asus Euroopa Kohus seisukohale, et **tarbijate taganemisõigus** kehtib ka juhul, kui ostetud on **madrats**, mille kaitsekile on tarbija pärast kauba kättesaamist eemaldanud. Võib eeldada, et samamoodi kui rõivaste puhul suudab kaupleja puhastamise või desinfitseerimisega taastada madratsi kõlblikkuse uuesti turustamiseks ilma tervisekaitse või hügieeni nõudeid rikkumata. Tarbija vastutab aga kauba väärtuse mis tahes vähenemise eest, mis on tekkinud kauba kasutamisest, mis ei olnud vajalik kauba olemuses, omadustes ja toimimises veendumiseks.

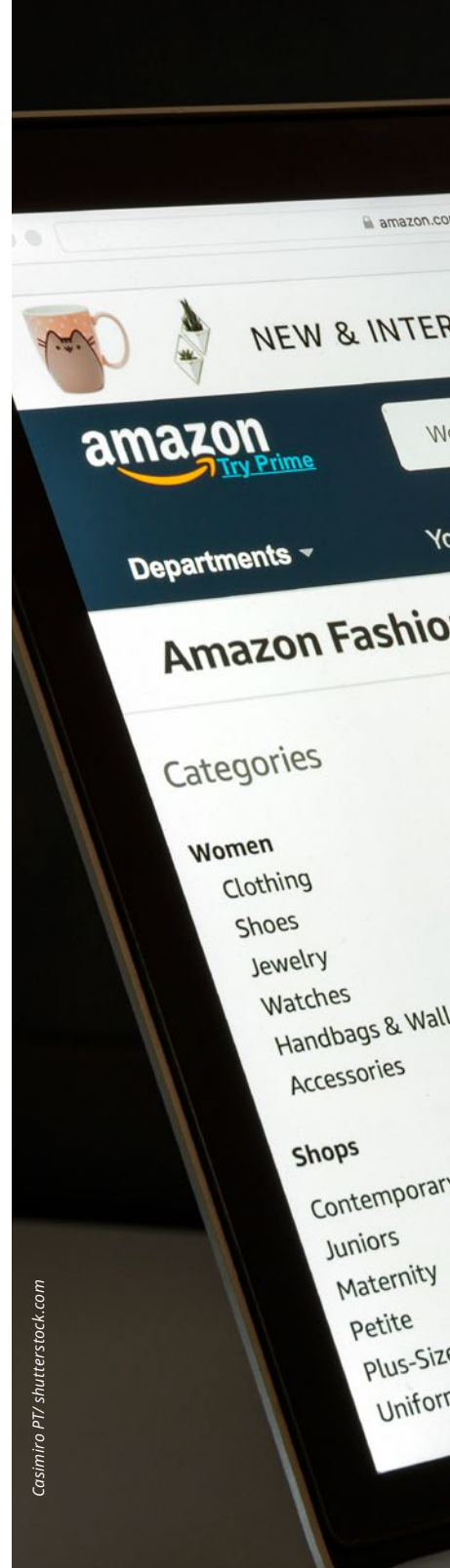
► 27. märtsi 2019. aasta kohtuotsus slewo, C-681/17

Kohtuasjas, mis käsitles **rongipileti eest otsekorraldusega tasumist**, pidas Euroopa Kohus liidu õigusega vastuolus olevaks lepingutingimust, mis oli lisatud Saksa raudteeeoettevõtja Deutsche Bahn reisijateveo tüüptingimustesse ja mille kohaselt oli SEPA otsekorralduste skeemi kasutamine lubatud üksnes tingimusel, et maksja elukoht on Saksamaal. Riigi territooriumil elukoha omamise tingimuse eesmärk on kaudselt määrata kindlaks liikmesriik, kus maksekonto peab asuma, mis on otsekorralduse saajal sõnaselgelt keelatud.

► 5. septembri 2019. aasta kohtuotsus Verein für Konsumenteninformation, C-28/18

Saksamaa kehtestas 2015. aastal õigusliku raamistiku, milles oli ette nähtud sõiduautode puhul **tasu** kehtestamine **föderaalteede**, sealhulgas kiirteede **kasutamise eest**. Kõik Saksamaal registreeritud sõidukite omanikud oleksid pidanud seda taristutasu maksma aastase teemaksukleebise ostmise teel. Välisriigis registreeritud sõidukite puhul oleks taristutasu tulnud maksta üksnes kiirteede kasutamise korral. Samal ajal nägi Saksamaa ette, et Saksamaal registreeritud sõidukite omanikud oleks mootorsõidukimaksust vabastatud vähemalt makstud taristutasu ulatuses. Euroopa Kohus tõdes, et taristutasu majanduslikku koormust kannaksid praktikas üksnes nende sõidukite omanikud ja juhid, kelle sõiduk on registreeritud muus liikmesriigis kui Saksamaal. Seetõttu asus ta seisukohale, et taristutasu on diskrimineeriv ning järelikult liidu õigusega vastuolus.

► 18. juuni 2019. aasta kohtuotsus Austria vs. Saksamaa, C-591/17

Kohtuasjas, mis puudutas küsimust, kas liidu õigusega on kooskõlas **Euroopa mahepõllumajanduse logo** andmine toodetele, mis on pärit loomadest, kes on **ilma eelneva uimastamiseta riituslikult tapetud**, tõdes Euroopa Kohus, et selline praktika ei järgi kõige rangemaid norme, mis on seotud loomade heaoluga. Seetõttu otsustas ta, et liidu õigusnormide kohaselt ei ole lubatud kasutada Euroopa Liidu mahepõllumajandusliku tootmise logo toodetel, mis on pärit niiviisi tapetud loomadest.

► **26. veebruari 2019. aasta kohtuotsus**
Œuvre d'assistance aux bêtes d'abattoirs, C-497/17

Copyright

Intellektuaalomand

Euroopa Liit on kehtestanud väga tõhusa intellektuaalomandi õiguste kaitse süsteemi, mis pakub asjakohaseid vahendeid kaubamärkide, patentide, tööstusdisainilahenduste ning kirjandus- ja kunstiteoste kaitsmiseks. Kõik need õigusnormid aitavad edendada ettevõtjate konkurentsivõimet, töökohtade loomist, teadusuuringute rahastamist ja innovatsiooni kaitsmist. Üldkohus ja Euroopa Kohus käsitlesid 2019. aastal korduvalt seda valdkonda, muu hulgas kohtuotsustes, milles nad täpsustasid esiteks liidu kaubamärgi registreerimise tingimusi ja teiseks disainilahenduste või kaitstud geograafiliste tähistega seotud õiguste rikkumise piiritlemist.

.....

Liidu kaubamärgi registreerimise kohta täpsustas Üldkohus, et pahauskne kaubamärgi registreerimise taotlus peab tooma kaasa registreeringu kehtetuse. Vaidlusaluseks kaubamärgiks oli jalgpallur Neymar Da Silva Santos Júniori eesnimi. Tema nõudel tunnistati registreering kehtetuks, sest Üldkohus leidis, et ei ole mõeldav, et kaubamärgi **NEYMAR** registreerimise taotluse esitamise ajal ei teadnud taotluse esitaja jalgpalluri olemasolust. Veel leidis Üldkohus, et vaidlustatud kaubamärgi taotluse esitamist ei ole võimalik seletada muud moodi kui sooviga jalgpalluri mainet „parasiidi kombel“ ära kasutada.

14. mai 2019. aasta kohtuotsus
Moreira vs. EUIPO – Neymar Da Silva Santos Júnior, T-795/17

Kohtuasjas, mis puudutas äriühingu **adidas** taotletud kaubamärki, mis kujutab kolme paralleelset võrdse laiusega triipu, mis paigutatakse tootele mis tahes suunas, tühistas Üldkohus vaidlusaluse kaubamärgi põhjusel, et seda ei kasutata, sest adidas ei tõendanud, et seda kaubamärki on kogu liidu territooriumil kasutatud ja kaubamärk on kasutamise käigus omandanud kogu sellel territooriumil eristusvõime.

► 19. juuni 2019. aasta kohtuotsus *adidas vs. EUIPO – Shoe Branding Europe*, T-307/17

Teine kaubamärgiõiguse mõiste, mille kohta Üldkohus pidi otsuse tegema, on sellise kuju mõiste, mille põhiomadused on vajalikud tehnilise tulemuse saavutamiseks. Üldkohtule hinnata antud kaubamärk oli **Rubiku kuubikut** kujutav kujutismärk. Kaubamärgi registreering tunnistati kehtetuks, sest Üldkohus leidis, et kujutismärgi põhiomadus, mis koosneb kuubi kõigil tahkudel ristuvatest mustadest horisontaal- ja vertikaaljoontest, mis jagavad iga tahu üheksaks ühesuuruseks kolmekaupa reastatud väikesteks ruuduks, on vajalik soovitud tehnilise tulemuse saavutamiseks.

► 24. oktoobri 2019. aasta kohtuotsus *Rubik's Brand Ltd vs. EUIPO*, T-601/17

Kaubamärgiõiguse valdkonnas eksisteerib võimalus esitada registreerimistaotlusele vastulause, kui on tõenäoline, et tähis, mille registreerimist taotletakse, ja varasem kaubamärk võidakse omavahel segi ajada. **Kaubamärgi CHIARA** omanik oli vastu sellele, et registreeritaks tähis, mis koosneb kahest musta värvi suurtähtedega kirjutatud sõnaelemendist CHIARA FERRAGNI, milles on i-tähed esitatud paksus kirjas, ja sõnaelementide kohale paigutatud kujutiselemendist, milleks on silm pikkade mustade ripsmetega. Üldkohus leidis, et tähiste visuaalne ja foneetiline sarnasus on väike ning need on kontseptuaalselt erinevad. Peale selle müüakse asjaomaseid kaupu (kotid ja rõivad) tavaliselt selvekauplustes, kus ost sooritatakse peamiselt visuaalse valiku põhjal, mistõttu on nende kahe märgi vahelise erinevuse tõttu välistatud, et tarbijad arvaksid, et need on sama päritolu.

► 8. veebruari 2019. aasta kohtuotsus *Serendipity jt („Chiara Ferragni“) vs. EUIPO*, T-647/17

Üldkohus pidi käsitlema disainilahendusõigusega seotud küsimust kohtuasjas, milles oli kõne all **motorrolleri** mudel. Üldkohus hindas, kas Hiina äriühingule kuuluval motorollerit puudutaval ühenduse disainilahendusel on samad tunnused mis Itaalia äriühingu Piaggio disainilahendusel **Vespa LX**. Üldkohus võrdles kahte disainilahendust ja jõudis järeldusele, et neist kahest motorollerist jäävad erinevad üldmuljed ning esimesena nimetatud motoroller on teisest eristatav. Nimelt domineerivad Hiina äriühingu motorrolleri puhul peamiselt nurgelised jooned ja motorrolleri Vespa LX puhul kumerad jooned. Seetõttu jättis Üldkohus Itaalia äriühingu nõude rahuldamata ning lubas Hiina motorrolleri registreerimist.

► 24. septembri 2019. aasta kohtuotsus *Piaggio & C. vs. EUIPO – Zhejiang Zhongneng Industry Group („Vespa“)*, T-219/18

OvuDng / Shutterstock.com

Päritolutähiste valdkonnas otsustas Euroopa Kohus, et kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris 2009. aastast registreeritud nimetuse „Aceto Balsamico di Modena“ (Modena palsamiäädikas) kaitse ei hõlma selle üksikute mittegeograafiliste osiste, näiteks sõnade „aceto“ ja „balsamico“ kasutamist. Järelikult võib Saksa tootja tähistada oma tooteid sõnadega „balsamico“ ja „deutscher balsamico“.

► 4. detsembri 2019. aasta kohtuotsus
Consorzio Tutela Aceto Balsamico di Modena vs. Balema, C-432/18

Euroopa Kohus pidi veel lahendama **sämplimist** ning fonogrammitootja õiguste võimalikku rikkumist puudutava küsimuse. Saksa ansambliga **Kraftwerk** seotud kohtuasjas leidis Euroopa Kohus, et fonogrammilt kopeeritud helilõigu ilma loata üleviimine sämplimistehnikat kasutades teise fonogrammi võib kujutada endast selleks mitte luba andnud fonogrammitootja õiguste rikkumist. Selliseid õigusi ei riku aga fonogrammilt võetud helilõigu kasutamine muudetud ja kuulamisel mitteäratuntaval kujul, isegi kui selleks ei ole luba antud.

► 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus *Pelham jt, C-476/17*

Murvin/ Shutterstock.com

balsamic vinegar

Riigiabi

Siseturu nõuetekohase toimimise tagamiseks valvab Euroopa Liit selle järele, et järgitaks vaba konkurentsi eeskirju. Konkurentsieeskirjade hulka kuuluvad normid, mis keelavad liikmesriikidel anda ettevõtjatele toetusi, mis ei ole kättesaadavad nende konkurentidele. Euroopa Kohus ja Üldkohus lahendasid 2019. aastal mitu kohtuasja, mis käsitlesid riigiabi, ning seda nii erinevates valdkondades nagu taastuenergia, jalgpall ja Vormel 1. Kohtuotsuseid on tehtud ka maksuvaldkonnas, eelkõige seoses teatavate liikmesriikide eelotsustega maksustamise kohta (*tax ruling*), millega kohaldati rahvusvahelistele ettevõtjatele maksustamise erikorda, mida komisjon pidas siseturuga kokkusobimatuks.

Seoses riigisiseste maksualaste eelotsustega (*tax ruling*) kinnitas Üldkohus komisjoni otsust abimeetme kohta, mida **Luksemburg** rakendab Fiati kontserni ettevõtja **Fiat Chrysler Finance Europe'i (FFT)** suhtes, kes osutab finantsteenuseid selle kontserni Euroopas asuvatele äriühingutele. Üldkohus märkis, et tasu nende teenuste eest ei ole kindlaks määratud turutingimustel ning see Luksemburgi maksuhalduri poolt heaks kiidetud praktika võimaldab FFT-l vähendada oma maksukoormust võrreldes tema konkurentidega, kelle suhtes kehtivad Luksemburgi tavapäraseid maksuõigusnormid.

► 24. septembri 2019. aasta kohtuotsus
Luksemburg ja Fiat Chrysler Finance Europe vs. komisjon, T-755/15 jt

Seevastu ühes teises maksualaste eelotsuseid (*tax ruling*) puudutavas kohtuasjas tühistas Üldkohus komisjoni otsuse riigiabi kohta, mida **Madalmaad** andsid **Starbucksile**. Üldkohtu sõnul ei suutnud komisjon tõendada, et Starbucks sai konkurentsieelise seetõttu, kuidas Madalmaade ametiasutused Starbucks kontserni sisetehinguid maksualaselt kohtlesid.

► 24. septembri 2019. aasta kohtuotsused
Madalmaad, Starbucks jt vs. komisjon, T-760/15 jt

Veel tõdes Üldkohus liikmesriikide maksumeetmete hindamise valdkonnas liidu konkurentsieeskirjadest lähtudes, et nende eeskirjadega on kooskõlas nii **Poola jaemüügisektori suhtes kohaldatav maks** kui ka **Ungari reklaamimaks**. Üldkohus märkis, et kõnealused maksud, mida ei tule tasuda selliste maksukohustuslaste tegevuselt, kelle tulu on väike, kuid mis on suure käibega maksukohustuslaste jaoks astmelised, ei anna ainuüksi astmelise laadi tõttu konkurentsieelist ettevõtjatele, kelle tulu on väiksem. Need maksuõigusnormid on kooskõlas eesmärgiga täita riigieelarvet sel viisil, et suured ettevõtjad, kellel on võimalik saada mastaabisäästu, maksavad proportsionaalselt rohkem maksu kui väikesed ettevõtjad.

► [16. mai 2019. aasta kohtuotsus Poola vs. komisjon, T-836/16 jt](#)

► [27. juuni 2019. aasta kohtuotsus Ungari vs. komisjon, T-20/17](#)

Üldkohus tühistas ka komisjoni otsuse, millega tunnistati riigiabiks **Itaalia pankade vahelise eraõigusliku konsortsiumi** sekkumine ühe oma liikme toetuseks. Sekkumine oli vabatahtlik ja selle eesmärk oli pakkuda finantsraskustes liikmele majanduslikult soodsamat lahendust kui Itaalia seadusega ette nähtud kohustuslik sekkumine hoiustajate hoiuste hüvitamiseks. Üldkohtu sõnul ei tõendanud komisjon ei Itaalia riigi osalemist selles sekkumises ega Itaalia riigi rahaliste vahendite kasutamist, mistõttu ei saa seda sekkumist kvalifitseerida riigiabiks.

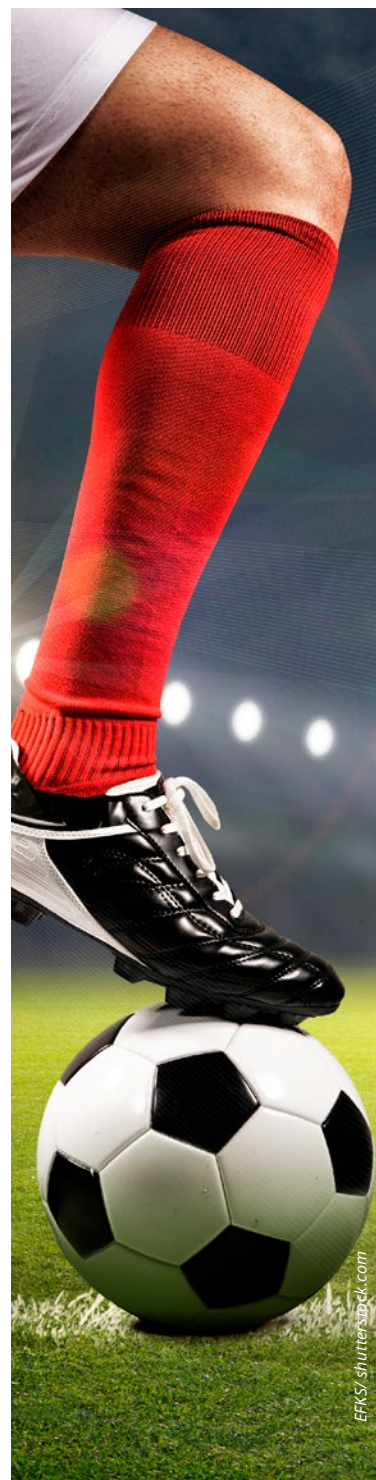
► [19. märtsi 2019. aasta kohtuotsus Itaalia vs. komisjon, T-98/16 jt](#)

Spordi valdkonnas tühistas Üldkohus komisjoni otsuse, millega tunnistati riigiabiks **Hispaania jalgpalliklubide FC Barcelona, Real Madrid, Athletic Bilbao ja Atlético Osasuna** maksusoodustused. Erinevalt teistest Hispaania spordiklubidest, kes on pidanud kujundama ennast ümber spordiga seotud aktsiaseltsideks, jätkavad neli nimetatud klubi tegutsemist mittetulundusühingutena, mille tulemusel kohaldatai neile komisjoni hinnangul madalamat nominaalset maksumäära. Üldkohtu sõnul jättis komisjon aga kontrollimata, kas teistest klubidest madalam maksu mahaarvamise ülempiir, mis kehtib neile neljale klubile seoses uute mängijate soetamisega, ei tasakaalusta seda maksusoodustust.

► [26. veebruari 2019. aasta kohtuotsused Athletic Club ja Fútbol Club Barcelona vs. komisjon, T-679/16 jt](#)

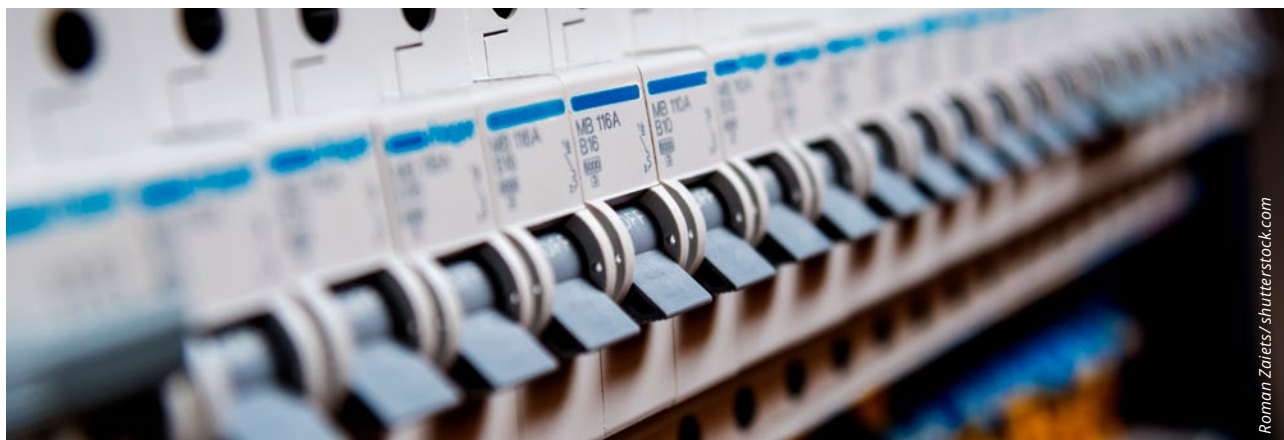
Samas valdkonnas tunnistas Üldkohus õiguspäraseks komisjoni otsuse, mille kohaselt ei või Saksamaa ametiasutused nõuda **autode võidusõidu ringraja Nürburgring** – mille eelmised omanikud said siseturuga kokkusobimatut riigiabi – uult omanikult abi tagasimaksmist. Pakkumismenetlus, mille kaudu müüdi ringraja käitamisõigus, viidi läbi avatult, läbipaistvalt ja mittediskrimineerivalt, see menetlus päädis turuhinnaga müümisega ning endiste omanike ja uue omaniku vahel puudus majanduslik järjepidevus.

► [19. juuni 2019. aasta kohtuotsused NeXovation, Inc. ja Ja zum Nürburgring eV vs. komisjon, T-353/15 jt](#)

Euroopa Kohus tühistas apellatsioonistmes komisjoni otsuse, mille kohaselt sisaldas Saksa seadus **taastuenergiaallikate** kohta riigiabi, kuna esiteks tagas see taastuenergiaallikatest elektrit tootvatele ettevõtjatele turuhinnast kõrgema hinna ja teiseks vähendas suure elektritarbimisega tootmisettevõtjate panust selle kõrgema hinna kohaldamise rahastamisse. Komisjon ei tõendanud, et selles seaduses ette nähtud eelised eeldasid riigi ressursse ja kujutasid endast seetõttu riigiabi.

► 28. märtsi 2019. aasta kohtuotsus *Saksamaa vs. komisjon*, C-405/16 P

Roman Zolotov / shutterstock.com

B | KOHTUTEGEVUSE VÕTMENÄITAJAD

EUROOPA KOHUS

Euroopa Kohtule esitatakse peamiselt:

- **eelotsusetaotlusi**, kui liikmesriigi kohtul on kahtlusi liidu vastuvõetud õigusakti tõlgendamise või kehtivuse suhtes. Liikmesriigi kohus peatab selleks oma menetluse ja pöördub Euroopa Kohtu poole, kes teeb otsuse tõlgenduse kohta, mis tuleb kõnealustele sätetele anda, või nende kehtivuse kohta. Olles saanud Euroopa Kohtu otsuse, võib liikmesriigi kohus seejärel oma menetluses oleva vaidluse lahendada. Kohtuasjade jaoks, milles on vastus vaja anda väga lühikese aja jooksul (näiteks varjupaiga, piirikontrolli, lapseröövi vms valdkonnas), on ette nähtud **eelotsuse kiirmenetlus**;
- **apellatsioonkaebusi** Üldkohtu lahendite peale, mille Euroopa Kohus võib appellatsioonimenetluses tühistada;
- **hagisid**, milles palutakse peamiselt:
 - ♦ tühistada liidu õigusakt („**tühistamishagi**“) või
 - ♦ tuvastada, et liikmesriik on rikkunud liidu õigust („**liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi**“). Kui liikmesriik ei täida rikkumise tuvastanud kohtuotsust, võib Euroopa Kohus teise hagi alusel, mida nimetatakse „**teistkordseks kohustuste rikkumise**“ hagiks, mõista talle rahalise sanktsiooni;
- **arvamuse** taotlusi küsimuses, kas leping, mille liit kavatseb kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooniga sõlmida, on aluslepingutega kooskõlas. Sellise taotluse võib esitada liikmesriik või liidu institutsioon (parlament, nõukogu või komisjon).

966 SAABUNUD KOHTUASJA

EELOTSUSE-MENETLUSI:

641

sh **20** eelotsuse kiirmenetlust

41

HAGI

sh 35 liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi ja
2 „teistkordset kohustuste rikkumise“ hagi

Enim eelotsusetaotlusi esitanud liikmesriigid:

SAKSAMAA: **114**

HISPAANIA: **64**

POOLA: **39**

ITAALIA: **70**

RUMEENIA: **49**

266

APELLATSIOON-
KAEBUST ÜLDKOHTU
LAHENDITE PEALE

1

ARVAMUS

7

TASUTA ÕIGUSABI TAOTLUST

Kohtuasja pool, kes ei suuda kohtukulusid tasuda,
võib taotleda tasuta õigusabi.

865

LAHENDATUD KOHTUASJA

601

EELOTSUSE-MENETLUST

42

HAGI

neist **25** juhul tuvastati
liikmesriigi
kohustuste rikkumine
15 liikmesriigi poolt

sh **10** eelotsuse
kiirmenetlust

sh **1** „teistkordse
kohustuste rikkumise“
kohtuotsus

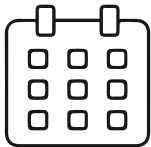
210

APELLATSIOONKAEBUST ÜLDKOHTU
LAHENDITE PEALE

neist **28** alusel Üldkohtu lahend tühistati

1

ARVAMUS

**KESKMINE
MENETLUSAEG:** **14,4** KUUD

.....

EELOTSUSE KIIRMENETLUSED: **3,1** KUUD

1102

**POOLELIOLEVAT
KOHTUASJA**

31. DETSEMBRI 2019. AASTA SEISUGA

PEAMISED VALDKONNAD:

Intellektuaal- ja tööstusomand	62
Keskkond	60
Liikumis- ja asutamisvabadus ning siseturg	94
Maksustamine	94
Põllumajandus	33
Riigiabi ja konkurents	123
Sotsiaalõigus	55
Tarbijakaitse	81
Tolliliit	22
Transport	42
Vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala	113

ÜLDKOHUS

Üldkohus lahendab esimeses kohtuastmes **füüsiliste või juriidiliste isikute (äriühingud, ühendused jne)** ja **liikmesriikide** esitatud hagnid Euroopa Liidu institutsioonide, organite ja asutuste aktide peale ning hagnid, millega nõutakse institutsioonide või nende teenistujate tekitatud kahju hüvitamist. Suur osa Üldkohtu lahendatavatest vaidlustest on majanduslikku laadi: intellektuaalomand (Euroopa Liidu kaubamärgid ja tööstusdisainilahendused), konkurents, riigiabi ning pangandus- ja finantsjärelevalve.

Üldkohus on samuti pädev lahendama avaliku teenistuse valdkonna vaidlusi Euroopa Liidu ja tema teenistujate vahel.

Üldkohtu lahendite peale võib Euroopa Kohtule esitada apellatsioonkaebuse, mis piirdub õigusküsimustega. Kohtuasjades, mis on juba kaks korda läbi vaadatud (esmalt sõltumatu apellatsioonikoja ja seejärel Üldkohtu poolt), võtab Euroopa Kohus apellatsioonkaebuse menetlusse ainult juhul, kui selles on tõstatatud liidu õiguse ühtsuse, järjepidevuse või edasiarendamise seisukohast oluline küsimus.

939 SAABUNUD KOHTUASJA

848 HAGI, NEIST:

157 riigiabi ja konkurents (sealhulgas 3 liikmesriikide esitatud hagi)

270 intellektuaal- ja tööstusomand

87 Euroopa Liidu avalik teenistus

334 muud hagi (sealhulgas 12 liikmesriikide esitatud hagi)

TASUTA ÕIGUSABI TAOTLUSI:

55 Kohtuasja pool, kes ei suuda kohtukulusid tasuda, võib taotleda tasuta õigusabi.

874 LAHENDATUD KOHTUASJA

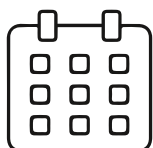
787 HAGI, NEIST:

102 riigiabi ja konkurents

318 intellektuaal- ja tööstusomand

107 Euroopa Liidu avalik teenistus

260 muud hagi

**KESKMINE
MENETLUSAEG:**

16,9 KUUD

**ÜLDKOHTU LAHENDID, MILLE PEALE ESITATI
APELLATSIOONKAEBUS EUROOPA KOHTULE:**

30%

POOLELIOLEVAD KOHTUASJAD

(31. DETSEMBRI 2019. AASTA SEISUGA):

1398

HAGIDE PEAMISED VALDKONNAD:

Intellektuaal- ja tööstusomand	274
Keskkond	12
Konkurents	64
Majandus- ja rahanduspoliitika	138
Personalieeskirjad	141
Piiravad meetmed	72
Põllumajandus	22
Riigiabi	278
Riigihanked	15
Õigus tutvuda dokumentidega	30

AVATUSE JA MÖTTEVAHETUSTE AASTA

A | OLULISED ÜRITUSED

Euroopa Liidu Kohtu dialoog liikmesriikide kohtute ja liidu kodanikega ei piirdu kohtumenetlustega, vaid igal aastal toimub palju muidki mõttevahetusi.

2019. aastal peeti rohkelt kohtumisi ja arutelusid, mis aitavad kaasa liidu õiguse ja kohtupraktika tutvustamisele ning nendest arusaamisele.

5. aprill

European Law Moot Court tähistab oma 30. aastapäeva

Euroopa Kohtusse saabuvad võistkonnad, kes on jõudnud *European Law Moot Court*'i finaali – tegemist on Euroopa Liidu õigusele spetsialiseerunud rahvusvahelise harjutuskohtu võistlusega, mis toimub 2019. aastal 30. korda. Täna sel päeval peetakse seda võistlust kõige prestiižsemaks liidu õiguse *moot court*'iks ja selle eesmärk on suurendada liidu õiguse praktilist tundmist õigusüliõpilaste seas. Sellel osalevad ligi 80 ülikoolide võistkonda nii Euroopast kui ka kolmandatest riikidest. 2018–2019. aasta võistlusel käsitletav kohtuasi puudutab liikmesriikide kohtute sõltumatust, Euroopa vahistamismäärust ning sellise liikmesriigi kohtu, kes ei lahenda asja viimase astmena, õigust esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimusi. **Piirkondlike finaälvõistluste** tulemusel, mis sel aastal korraldati **Ljubljanas, Madridis, Firenzes ja Ateenas**, välja selgitatud parimad meeskonnad kutsutakse finaälvõistlusele, mis traditsiooniliselt toimub Euroopa Kohtus. Euroopa Kohtu ja Üldkohtu liikmetest moodustatud hindamiskomisjoni kaalumise tulemusel kuulutatakse 2019. aasta võitluse võtjaks **Katholieke Universiteit Leuveni** (Belgia) võistkond. „Parima kohtujuristi“ auhinna saab Laura Tribess **Genfi ülikoolist** (Šveits) ja „parima komisjoni esindaja“ auhinna Demi van den Berg **Nijmegeni ülikoolist** (Madalmaad). „Parimate kirjalike seisukohtade“ auhind läheb **Osnabrücki ülikoolile** (Saksamaa).

3. ja 4. mai

Central and Eastern European Moot Court'i finaali

Sel aastal oma 25. aastapäeva tähistava *Central and Eastern European Moot Court'i* finaali võistlus toimub samuti Euroopa Kohtus. 16 Kesk- ja Ida-Euroopa ülikooli võistkonnad esitavad oma argumentid erinevate teemade kohta nagu ränne, andmekaitse üldmäärus, õigusriik ja riigivastutus ning neid hindab Euroopa Kohtu ja Üldkohtu kohtunike paneel kohtujurist Sharpstoni eesistumisel. 2019. aasta võistluse võidab **Zagrebi ülikooli** (Horvaatia) võistkond, kes oli finaalis vastamisi „Kiievi-Mohila Akadeemia“ Riikliku Ülikooliga (Ukraina). „Parima kohtukõne“ auhinnad antakse Julia Jeleńskale **Varssavi ülikoolist** (Poola) ja Anna Yatsyshynile „**Kiievi-Mohila Akadeemia**“ Riiklikust Ülikoolist (Ukraina). „Parimate kirjalike seisukohtade“ auhind läheb **Praha Karli ülikoolile** (Tšehhi).

Ümarlaud „Kohus ja konkurentsioigus“

Üldkohus korraldab ümarlaua, millel keskendutakse erinevate kohtuliku kontrolli süsteemide hindamisele konkurentsioiguses, trahvidele, keeruliste tehnilis-majanduslike argumentide esitamisele kohtutes ning majanduse digiteerimisele. Eesmärk on **jagada kogemusi ja häid tavaid** kõrgete kohtute vahel, kes on pädevad majandusõiguse valdkonnas. Ümarlaual osalevad auväärsed isikud: Euroopa Kohtu kohtujurist Giovanni Pitruzzella, Üldkohtu kohtunik Stéphane Gervasoni, United States Court of Appeals for the District of Columbia Circuit'i *Senior Judge* ja George Mason University's Scalia Law School'i professor Douglas H. Ginsburg ja Oberlandesgericht Düsseldorf'i (liidumaa kõrgeim kohus Düsseldorfis, Saksamaa) kohtunik professor doktor Jürgen Kühnen.

14. juuni

18. september

Seminar „Mitmekeelsuse kaitse ja väljundid“

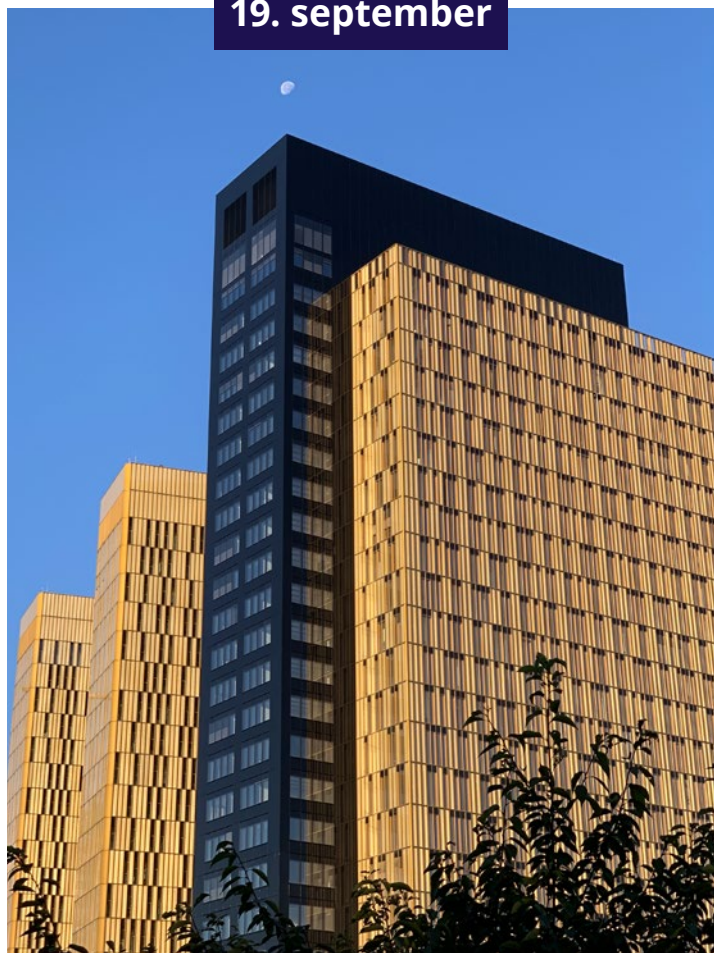
Kolmanda torni avamise eelõhtul toimub **konverents-arutelu**, millel käsitletakse arhitektuurilisi sõlmküsimusi, mis tuleb lahendada õigusemõistmise tarbeks rajatava hoonekompleksi ehitamise korral. Konverentsi avab Euroopa Kohtu kohtunik ja kinnisvarakomisjoni esimees F. Biltgen (Luksemburg) ja seda juhatab Institut des hautes études sur la justice'i (IHEJ, Prantsusmaa) peasekretär Antoine Garapon. Sõna võtavad ka Euroopa Kohtu kohtumaja neljanda ja viienda juurdeehituse arhitekt Dominique Perrault ning arhitekt Bernard Plattner. Torni avamise ootuses kergitab **näitus** pealkirjaga „Seaduse vaim, koha hing: ehitise ajalugu. Kohtumaja ehitamine Euroopa Liidu Kohtule“ kulisid Euroopa Kohtu hoonete ehitusloolt alates 1973. aastal avatud vanast kohtumajast kuni tänapäevani.

Kolmanda torni avamine

Kolmanda torni avab president Koen Lenaerts, avamisel osalevad Tema Kuninglik Kõrgus Luksemburgi suurhertsog Henri ja Luksemburgi peaminister Xavier Bettel. 115 meetri kõrgune torn on Luxembourggi **kõrgeim ehitis**.

19. september

25. september

Kollokvium Üldkohtu asutamise 30. aastapäeva tähistamiseks

Euroopa Liidu Üldkohus tähistab oma 30. aastapäeva. Üldkohus loodi nõukogu 24. oktoobri 1988. aasta otsusega ja selle esimesed liikmed astusid ametisse 25. septembril 1989. Sel puhul toimub kohtupalee suures kohtusaalis kollokvium „Euroopa Liidu Üldkohus digiajastul“, mille keskendutakse kahele teemale: „**Õigusmõistmise kättesaadavus**“ ning „**Tõhus ja kvaliteetne õigusemõistmine**“. Kollokviumil osalevad arvukad Euroopa, riiklike ja rahvusvaheliste institutsioonide esindajad, õigusteaduse professorid, kohtunikud, juristid ja advokaadid kõigist liikmesriikidest, ning kohal viibib ka Luksemburgi kultuuri-, eluaseme- ja justiitsminister Sam Tanson.

Lahtiste uste päev

Nagu igal aastal, avab Euroopa Kohus oma ukse üldsusele. 2019. aasta lahtiste uste päev toimub oktoobris, pärast Euroopa Kohtu hoonekompleksi kuuluva kolmanda torni avamist, et üldsus saaks tutvuda ka selle unikaalse ehitisega. **Rohkem kui 4800** inimest saabub kohtumaja esisele väljakule, et institutsiooni külastada – see on suurim külastajate arv, mis Euroopa Kohtu lahtiste uste päevadel on saavutatud. Kõikides keeltes toimuvad **ekskursioonid** võimaldavad laiale üldsusele selgitada kohtute ülesandeid ja toimimist ning tutvustada institutsiooni teenistusi. Ringkäiku palistavate laudade taga ootavad institutsiooni teenistused (Üldkohtu kantslei, mitmekeelsuse peadirektoraat, personalidirektoraat, analüüsi ja dokumentatsiooni direktoraat, raamatukogu direktoraat, hoonete ja turvalisuse direktoraat ning keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem (EMAS)) uudishimulikke külastajaid, kes soovivad Euroopa Kohtu tegevusest rohkem teada saada. Külastajad pääsevad ka **torni 27. korrusele**, et nautida erakordset vaadet ümbritsevale piirkonnale. Euroopa Kohus on sel aastal ainus Luksemburgi Suurhertsogiriigis lahtiste uste päeva korraldanud Euroopa Liidu institutsioon.

19. oktoober

13. ja 14. november 2019

Seminar „Mitmekeelsuse kaitse ja väljundid“

Alates aastast 2018 ehk aastast, mis tähistas Euroopa Liidus keelte kasutamise korda reguleeriva määruse 60. aastapäeva, rakendab Euroopa Kohus „Mitmekeelsuse tegevuskava“, mis hõlmab erinevate projektide elluviimist eesmärgiga tutvustada ja väärtustada mitmekeelsust õigusvaldkonnas.

Muu hulgas korraldati Euroopa Kohtus sellel aastal, 13. ja 14. novembril 2019, mitmekeelsuse kaitset ja väljundeid käsitlev seminar.

Seminaril osalejate hulgas olid Collège de France'i emeritiiprofessor Mireille Delmas-Marty, Prantsuse teaduste akadeemia alalise sekretäri nõunik Michèle Gendreau-Massaloux, Berlin-Brandenburgi teaduste akadeemia liige Jürgen Trabant ja Barbara Cassin.

Barbara Cassin on prantsuse filoloog, hellenist ja filosoof ning Centre national de la recherche scientifique français' (CNRS) uurimisdirektor. 2018. aastal valiti ta Académie française'i liikmeks.

„Euroopa Liidu Kohtu kutsel oli mul selle aasta novembris koos Mireille Delmas-Marty, Michèle Gendreau-Massaloux' ja Jürgen Trabantiga au selle institutsiooniga tutvuda. See viisiti – mis andis mulle võimaluse kohtuda oluliste isikutega alates presidendist ja kohtusekretärist kuni võtmerolli etendavate tõlkideni, sealhulgas erinevate teenistuste vastutavate töötajatega – mitte ainult ei avaldanud mulle muljet, vaid liigutas sügavalt. Kogemus, mis pärineb ajast, mil töötasin Brüsselis Euroopa Komisjonis „kõrgetasemelise eksperdina“ („expert à haut niveau“, nagu inglispärases prantsuse keeles öeldakse) toona veel eksisteerinud mitmekeelsuse komisjonis, oli mind täitnud mõningate kahtlustega, kuid see külastus Luxembourgis taastas minu usalduse Euroopa vastu.

Euroopa keel on tõlkimine, ütles Umberto Eco. Euroopa Kohus on tõeliselt mitmekeelne, ta räägib erinevates keeltes ja tõlgib järjepidevalt.

Kuigi prantsuse keel, Rooma õiguse järeltulija, on ühine nõupidamiste keel, kasutatakse tänu jurist-lingvistidele ja tõlkidele siin tõesti kõiki liidu keeli. Kuna kohtuasi esitatakse ühes 24 keelest (menetluskeel), tehakse ka kohtuotsus selles keeles, ja üldjuhul on see samal päeval kättesaadav ülejäänud 23 keeles. Kahtlemata jääb common law' kujundatud inglise keelest ning Rooma õigusest mõjutatud prantsuse keelest, ja muidugi kõigi 28 riigi õigusruumist peegelduva kultuuri ja maailmapildi vahele omajagu „tõlkimatut“ – alustades sõnadest „right“, mis tähistab pigem midagi sellist nagu „droit“ („õigus“), ja „law“, mis tähistab midagi sellist nagu „loi“ („seadus“). Kõige tähelepanuväärsem on minu silmis see, kuidas nende tõlkimatute mõistete juhtum juhtumi haaval tõlkimine sunnib olema leidlik: Euroopa Kohus loob autonoomsed mõisted, mis kuuluvad liidu õigusesse. Nii on see näiteks sõnade „travailleur“ („töötaja“), „époux“ („abikaasa“) ja „infraction“ („rikkumine“) puhul: neile prantsuskeelsetele sõnadele on liidu õigusega ja liidu õiguse jaoks

antud teine tähendussisu ning need hõlmavad keerukamat ja laiemat osa tegelikkusest kui Prantsuse terminoloogia.

Niimoodi sünnib riikideülene, maailma sulandunud tõeline Euroopa keel. See Euroopa keel on nii kaugel kui võimalik Globish'ist, madalaimast ühisnimetajast, millega tuleb harjuda kõigil, kes Brüsseliga suhtlevad.

Tänu neile kahele relvale ehk tänu tõlkimisele, mis oskab erinevustega toime tulla, ja tänu terminiloomele, mis võimaldab need erinevused üheks keerukamaks üksuseks sünteesida, võiks Euroopa Liidu Kohut minu arvates esile tuua konkreetse näitena Euroopast, mis on ühinenud mitmekesisuses.

Järgmine etapp oleks sisestada Deep Learning'u tüüpi arvutipõhisesse tõlkesüsteemi kogu dokumentide mass Euroopa Kohtus tõlgitud keeltes (säilitades nende konfidentsiaalsuse), et jurist-lingvistide toodetud väärtusi vahetult kasutada. Kas see on kaalumist vääriv plaan Euroopa jaoks?“

Barbara Cassin

Kohtunikud **peavad nõu** ettekandja-kohtuniku koostatud otsuseprojekti alusel, kasutamata tõlkijate ega tõlkide abi.

Igale kohtuasjale määratakse **menetluskeel**. Eelotsusetaotluste puhul on menetluskeeleks selle liikmesriigi kohtu keel, kes Euroopa Kohtusse pöördub. Hagide puhul on selleks hagiavalduses kasutatud keel.

Euroopa Komisjon kui aluslepingute täitmise üle valvaja võib algatada **rikkumismenetluse** liikmesriigi suhtes, kes ei täida oma kohustusi. Rikkumise jätkumise korral esitab komisjon selle liikmesriigi vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi.

18. ja 19. november

Kohtunike konverents

Euroopa Liidus leiduvate õigustavade ja -süsteemide mitmekesisust arvestades on Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute vaheline tihe suhtlus üks liidu õigussüsteemi nurgakividest. Pidev dialoog on ülioluline selleks, et tagada liidu õiguse aluseks oleva õigusriigi põhimõtte austamine ning edendada liikmesriikide õiguse ja süsteemide mõistmist. Arvukate meetmete hulgas, mida Euroopa Kohus selle dialoogi soodustamiseks võtab, on ka tema poolt alates 1968. aastast korraldatav kohtunike konverents. Need kokkusaamised annavad võimaluse tugevdada koostööd ja usaldust mitte ainult Euroopa Kohtu ja liikmesriikide kohtute vahel, vaid ka liikmesriikide kohtute endi vahel.

2019. aastal 51. korda toimuv kohtunike konverents toob kaheks päevaks kokku 159 konstitutsioonikohtute ja kõrgeimate kohtute kohtunikku 28 liikmesriigist ning Euroopa Kohtu liikmed. Oma tervituskõnes rõhutab president K. Lenaerts, et Euroopa Kohus peab „suhteid liikmesriikide kohtutega“ eriti oluliseks, ja toonitab, et „selle kohtumise mõte on olla interaktiivne, vahetada vastastikku mõtteid, nii et ka meie institutsiooni liikmed saaksid liikmesriikide õigussüsteemide eripärasid paremini tundma õppida“.

Selle aasta plenaaristungitel keskendutakse eelotsusetaotluste menetluslike aspekte käsitlevale hiljutisele kohtupraktikale (arutelu juhib Rootsi kõrgeima halduskohtu kohtunik Thomas Bull) ja kohtupraktika viimase aja arengule kohtute sõltumatuse valdkonnas (arutelu juhib Horvaatia konstitutsioonikohtu kohtunik Goran Selanec). Lisaks korraldatakse kolm seminari, kus käsitletakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga seotud kohtupraktikat, et tähistada harta kümnendat aastapäeva esmase õiguse allikana.

ACA-EUROPE'i vahetusprogrammid

Euroopa Kohus korraldab koos ACA-Europe'iga (Euroopa Liidu Riiginõukogude ja Kõrgeimate Halduskohtute Assotsiatsioon) kutsealaseid vahetusprogramme, et anda kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide kõrgeimate halduskohtute kohtunikele võimalus süvendada teadmisi liidu õigusest.

Kreeka Riiginõukogu kohtunikuameti taotleja Maria Bakavou, kes läbis kutsealase vahetusprogrammi Euroopa Kohtus, jagas muljeid oma kogemusest:

„See programm on olnud rikastav ja äärmiselt kasulik kogemus: neile, keda huvitab Euroopa Kohtu sisemine toimimine, õpetab see rohkem kui aastatepikkused teooriaõpingud. Lisaks annab see aimu alalisest rollist, mida Euroopa Kohus ühiste Euroopa väärtuste hoidjana täidab. Selle programmi tugevus on kontakt Euroopa Kohtu liikmetega ning seda tuleb edasi arendada, tervitada ja julgustada. Olen kindlalt veendunud, et selline kogemus oleks väga kasulik kõikide liikmesriikide kõrgeimate kohtute ja konstitutsioonikohtute kohtunikele.“

Maria Bakavou

AMETLIKUD KÜLASTUSED EUROOPA KOHTUSSE

Institutsioonidevahelise suhtluse edendamiseks peab Euroopa Kohus korrapärast dialoogi teiste Euroopa institutsioonide, rahvusvaheliste kohtute ning liidu liikmesriikide institutsioonide ja kohtutega.

Institutsioonidevahelise suhtluse raames võttis Euroopa Kohus 2019. aastal vastu Euroopa Keskpanka presidendi Mario Draghi, uue Euroopa Prokuratuuri peaprokuröri Laura Codruța Kövesi, Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) järelevalveameti (ESA) presidendi Bente Angell-Hanseni ja Euroopa kohtute haldamise nõukodade võrgustiku presidendi Kees Sterki.

Lisaks käis Euroopa Kohtus 2019. aastal visiidil Haagi Rahvusvahelise Kohtu (CIJ) delegatsioon.

Euroopa Kohus võttis vastu ka liikmesriikide kohtute delegatsioonid, sealhulgas Hispaania konstitutsioonikohtu (foto), Bulgaaria kõrgeima kassatsioonikohtu, Madalmaade kõrgeima kohtu maksukolleegiumi (foto) ja Beneluxi kohtu delegatsioonid ning Bundesverfassungsgerichti (Saksamaa Liitvabariigi konstitutsioonikohus) asepresidendi Stephan Harbathi.

Lisaks külastasid Euroopa Kohut erinevad liikmesriikide ametiisikud, sealhulgas Iirimaa peaminister Leo Varadkar, Tšehhi peaminister Andrej Babiš, Hispaania välisministeeriumi Euroopa Liidu asjade minister Luis Marco Aguiriano Nalda, Eesti justiitsminister Raivo Aeg, Ungari justiitsminister László Trócsányi, Läti asepeaminister ja justiitsminister Jānis Bordāns, Luksemburgi liikuvuse ja riiklike ehitustööde minister François Bausch, Ühendkuningriigi justiitsminister David Gauke ja Rootsi Euroopa asjade minister Hans Dahlgren.

Euroopa Kohus ise käis 2019. aastal ametlikul visiidil Euroopa Inimõiguste Kohtus (EIK) Strasbourgis.

PIDEV DIALOOG ÕIGUSTEADLASTEGA

→ Kohtualase dialoogi pidamine liikmesriikide kohtunikega

KOHTUTI
2824
LIIKMESRIIKIDE
KOHTUNIKUGA

- liikmesriikide kohtunike vastuvõtmine iga-aastase kohtunike konverentsi raames või kuue- või kümnekuulise praktika raames mõne Euroopa Kohtu liikme kabinetis
- Euroopa Kohtus korraldatud seminarid
- Euroopa assotsiatsioonide või kohtute võrgustike raames peetud sõnavõttud, mis on suunatud liikmesriikide kohtunikele
- liikmesriikide kõrgeimate ja kõrgemate kohtute istungiteperioodi pidulikul avamisel osalemine ja kohtumised Euroopa kõrgeimate kohtute esimeeste või aseesimeestega

→ Liidu õiguse kohaldamise ja mõistmise soodustamine
õigusteadlaste seas

753 KÜLASTAJATE
GRUPPI

kuulasid ettekandeid nende külastatud kohtuistungite
või kohtute toimimise kohta

neist **223** õigusteadlaste gruppi

ehk

4560 INIMEST

272 JURIST-PRAKTIKANTI

267 VÄLISKASUTAJAT

üliõpilast, teadlast, professorit, kes on
kasutanud institutsiooni raamatukogu
uurimistöö tegemiseks

TÕHUSTATUD DIALOOG LIIDU KODANIKEGA

22 924 KÜLASTAJAT
neist **4825** lahtiste uste päeval

165 PRESSITEADET
(kokku **1953** keeleversiooni)

Iga pressiteade tõlgitakse mitmesse keelde olenevalt huvist, mida see teade erinevate liikmesriikide ajakirjanikele ja üldsusele pakub. Need pressiteated on kättesaadavad veebisaidil curia.europa.eu.

416 SÄUTSU EUROOPA KOHTU TWITTERI KONTOLT,
millel on rohkem kui **80 000** JÄLGIJAT

108 TAOTLUST TUTVUDA HALDUSDOKUMENTIDEGA
JA INSTITUTSIOONI AJALOOARHIIVIGA

ligikaudu **28 000** TEABENÕUET AASTAS

REGULAARNE AMETLIK JA INSTITUTSIONILINE DIALOOG

6 PIDULIKKU
KOHTUISTUNGIT

EUROOPA ÕIGUSEMÕISTMISE HUVI TEENIV HALDUS

A | PIDEV PÜÜDLUS TÕHUSUSE POOLE

Euroopa Kohtu kohtusekretär, kes on ühtlasi institutsiooni peasekretär, juhib presidendi alluvuses haldusüksusi. Kohtusekretär kirjeldab osakondade pühendumust kohtutegevuse toetamisele.

EUROOPA ÕIGUSEMÕISTMISE HUVE TEENIV HALDUS

Kohtuasutus tähendab ennekõike **ehitist** nii otseses kui ka ülekantud mõttes ja 2019. aastal avaldus see tähelepanuväärsel moel. Sel aastal jõudis lõpule nii Euroopa Liidu Kohtu kohtumaja ehitamise viimane etapp kui ka Euroopa Liidu kohtusüsteemi ülesehituse reformi elluviimine, mis nähti ette määruses 2015/2422.

Ehitiste poolt tähistas institutsioon 19. septembril 2019 oma **kolmanda torni** – ja Luksemburgi kõrgeima ehitise – **avamist**; torni ehitamisel suudeti kinni pidada nii kokkulepitud tähtaegadest kui ka algselt ette nähtud eelarvest ja kõrgeimatest keskkonnanõuetest. Torn võimaldab kokku koondada mitmekeelsuse peadirektoraadi erinevad teenistused, kellest osa töötas seni teistes hoonetes, ja tuua kõik Euroopa Kohtu töötajad esmakordselt 20 aasta jooksul ühte ja samasse tegevuskohta. Nüüdsest on rohkem kui 2200 töötajat koos ühe katuse all ja liiguvad iga päev läbi sama galerii. Lisaks sellest tulenevale igapäevasele tõhususe kasvule sümboliseerib see koondumine ühtekuuluvust, mis innustab institutsiooni töötajaid oma ülesannete täitmisel liidu õigusemõistmise teenistuses.

Mis puudutab **institutsiooni struktuuri**, siis saabus Euroopa Liidu Üldkohtusse tema reformi kolmandas ja viimases etapis kaheksa viimast kohtunikku, mille tulemusel on Üldkohtus nüüd

kaks kohtunikku igast liikmesriigist. Kõik institutsiooni teenistused abistasid Üldkohut tema ümberkorraldustes ja uute liikmete vastuvõtmisel, ning protsessi tulemused on menetlusaegade tuntava vähenemise näol juba selgelt mõõdetavad (vt lk 59). Juhuslikult sattus see sündmus ühe teise märgilise sündmusega samale kuupäevale: reformi lõpulejõudmine langes kokku Üldkohtu asutamise 30. aastapäevaga, mida 25. septembril – see on sama päev, mil 1989. aastal astusid ametisse 12 esimest kohtunikku – tähistati kollokviumiga teemal „Euroopa Liidu Üldkohus digiajastul“ (vt lk 65).

Kuid kohtuasutusel on ka **haldusstruktuur**, mis koosneb naistest ja meestest, kes teevad igapäevaselt kohtute tegevust toetavat tööd.

Haldusüksuste eesmärk on muuta oma teenuste **kvaliteeti ja tõhusust** järjest paremaks, et abistada kohtuid üha arvukamate

ja mitmekesisemate kohtuasjade menetlemisel. Selleks rakendati 2019. aastal erinevaid projekte tehnoloogiliste ja organisatsiooniliste muudatuste elluviimiseks.

Nii laiendas analüüsi ja dokumentatsiooni direktoraat oma tegevust kohtuasjade eeltöötlemisel – osas, mis puudutab eelotsusetaotlusi ja apellatsioonkaebuste menetlusse võtmise mehhanismi – ja suutis saavutada sünergia teabe direktoraadiga pressiteadete koostamisel ja kohtutegevust käsitleva aastaaruande ettevalmistamisel. Raamatukogu direktoraat tegi kättesaadavaks uue vahendi õiguskirjanduse otsimiseks ja mitmekesisistas oma kataloogi, et hõlbustada raamatukogu ümberkujundamist teadmushalduse dokumendikeskuseks. Infotehnoloogia direktoraat omakorda jätkas pärast kabinettide ja teenistuste vajaduste väljaselgitamist tööd kohtuasjade ühtse haldamise süsteemi kasutuselevõtuks, mille hanketeade avaldati 2019. aasta augustis, ning käivitas liikuvusstrateegia raames suure programmi institutsiooni töötajate IT-seadmete väljavahetamiseks. Samal ajal hoitakse silma peal võimalustel rakendada tehisintellekti institutsiooni spetsiifiliste vajaduste rahuldamiseks ja sellele on juba leitud ka esimesed kasutusvõimalused mitmekeelsuse peadirektoraadis, kus võeti kasutusele nn neurotõlkel põhinev töövahend. See tehnoloogiline abivahend aitab sellel teenistusel kasvava töökoormusega toime tulla ja jääda seejuures truuks mitmekeelsuse kahele olulisele põhimõttele: tagada igale õigussubjektile võimalus pöörduda oma kohtuasjaga Euroopa Kohtusse enda valitud keeles ja kindlustada kohtupraktika levitamine kõigis 24s Euroopa Liidu kodanike kõneldavas ametlikus keeles.

Kõigile teenistustele oli nende erinevate projektide elluviimisel abiks personali direktoraat koolituste korraldaja ja tööheaolu edendaja rollis. Sealhulgas toimusid 2019. aastal töövarju programmid, mis soodustavad parimate tavade jagamist ja väldivad kapseldumist, käivitati kesk- ja kõrgema astme juhtidele mõeldud juhtimiskoolituste kava ja loodi ajutise kaugtöö võimalus, mis on osa suundumusest töökorralduse ajakohastamise ja paindlikumaks muutmise suunas.

Ajaga kaasas käiv kohtuasutus on ka üldsusele **avatud institutsioon**, kes soodustab **teabe kättesaadavust** ja **teadmiste jagamist**.

Euroopa Kohus ja Euroopa Liidu kohtute võrgustikku (RJUE) kuuluvad kõrgeimad kohtud otsustasid teha alates 2019. aasta novembrist Curia veebisaidil laiale üldsusele kõigis keeltes kättesaadavaks alates 1. juulist 2018 esitatud eelotsusetaotlused, liidu õiguse seisukohast huvipakkuvad liikmesriikide kohtute lahendid ja RJUE liikmeks olevate kohtute koostatud erinevad teaduslikud või pedagoogilised dokumendid keeltes, milles nad on otsustanud need avaldada. Kohtunikud, advokaadid ja teadlased kogu maailmas saavad nüüdsest kasutada ainulaadset varamut, kuhu on koondatud dokumendid liidu õiguse ja selle õiguse kohaldamise kohta liikmesriikides.

Peale selle otsustas institutsioon, kes tegutses juba Twitteris ja YouTube'is, oma **digistrateegia** arendamise käigus oma suhtluskanaleid mitmekesistada, asudes kasutama LinkedIni, mille konto ta lõi 2019. aasta detsembris. LinkedIni profiil, millel pärast paari kasutamispäeva oli juba 30 000 jälgijat, võimaldab Euroopa Kohtul jagada õiguslikke ja institutsiooni puudutavaid uudiseid professionaalide jälgitavas keskkonnas ja seeläbi suurendada jälgijate (juristid, ajakirjanikud, kodanikud) võimalust olla kursis tema tegevuse eri aspektidega (kohtuasjade jälgimine, pressiteated, sündmused).

Viimaks, olles teadlik, kui suur tähtsus on – lisaks digitehnoloogia pakutavatele võimalustele – isiklikele kohtumistele, kinnitas Euroopa Kohus muu hulgas oma tahet jätkuvalt korraldada **kohtunike konverentsi** (seminar, millel kolme päeva jooksul osaleb rohkem kui 150 liikmesriikide kohtunikku) ja **lahtiste uste päeva** – sel aastal saabus lahtiste uste päevale rekordarv külastajaid (ligi 5000), mis annab tunnistust laia üldsuse suurest huvist.

See kiire ülevaade 2019. aasta tegevusest toob ilmsiks Euroopa Liidu Kohtu – õigusel ja demokraatlike väärtuste austamisel põhinevat liitu tagava kohtuasutuse – tahte jätkata kindlameelselt nii institutsioonilisi kui ka halduslikke jõupingutusi enese ajakohastamiseks, et mitte teha järeleandmisi kvaliteedis, tõhususes ja mitmekeelses maailmale avatuses.

Alfredo Calot Escobar
Kohtusekretär

B | EUROOPA KOHUS LAIENDAB KOHALOLEKUT SOTSIAALVÕRGUSTIKES

Avaliku institutsiooni jaoks on kodanike teavitamine demokraatlik kohustus. Veelgi enam, tänapäeval ei tähenda tõhus teabevahetus enam ühesuunalist suhtlust. Sotsiaalvõrgustikest on saanud möödapääsmatu meediakanal kaasaegsete ametiasutuste jaoks, kes soovivad üldsusega tõhusalt teavet vahetada. Tänu nende uute suhtlusvahendite kasutamisele on Euroopa Liidu Kohtu teave tänasel päeval suunatud mitte ainult ajakirjanikele ja juristidele, vaid ka ja ennekõike just kodanikele. Kõigil sotsiaalmeedia kasutajatel on nüüd võimalik teada saada Euroopa Kohtu ja Üldkohtu menetluses olevatest kohtuasjadest, kohtuotsustest ja kohtujuristi ettepanekutest, institutsiooni korraldatavatest üritustest ja tööpakkumistest ning tutvuda asjatundjatele mõeldud või üldist huvi pakkuvate väljaannetega.

Institutsioon, kes on juba väga tegus ja edukas **Twitteris** (kahe kontoga – prantsuskeelse ja ingliskeelsega – alates aastast 2013) ja YouTube'is (hallates kanalit alates aastast 2017), soovib veelgi enam parandada õigusteabe levitamist. See kuulub tema digistrateegia arendamise raames võetavate meetmete hulka.

Nii on tal alates aastast 2019 konto professionaalide suhtlusvõrgustikus **LinkedIn**. Selle üha kasvava jälgijate hulgaga (novembris 2019 oli kontol üle 22 000 jälgija ja 31. detsembri 2019 seisuga rohkem kui 30 000 jälgijat, mis tähendab 34% kasvu kahe kuu jooksul) platvormi tulemused on ületanud kõik ootused. Euroopa Kohtu konto keskmine **vastukaja määr** – detsembris 5,95% – on kogu LinkedIni keskmisest (0,054%) selgelt kõrgem ja institutsiooni iga postitus jõuab rohkem kui 10 000 kasutajani.

Euroopa Kohus lõi 2019. aastal esimest korda konkreetset lahtiste uste päeva reklaamimiseks Facebooki sündmuse (**Facebook Event**) lehe, mida uuendati enne seda sündmust (postitati vabatahtlike abilistega filmitud intervjuud, alguseni jäänud aega

näitav kell ja palju praktilist teavet) ja sündmuse ajal (iga tunni aja tagant uuendati ülevaadet päeva käigust). See leht kogus ligi 70 000 külastust. Lahtiste uste päeval Euroopa Kohtus kohal käinud rekordarv külastajaid (üle 4800) näitab selles sotsiaalvõrgustikus tehtud kampaania edukust.

Euroopa Kohtu mõlemat **Twitteri** kontot saatis 2019. aastal samuti edu: kokku oli neil 31. detsembri 2019. aasta seisuga rohkem kui 81 000 jälgijat ning keskmine vastukaja määr jäi 2% ja 3% vahele (märgatavalt kõrgem kui kogu Twitteri keskmine vastukaja määr, mis on 0,03%).

Innustatuna edust, mis saatis tema tegevust **YouTube'i** kanalil, lisas Euroopa Kohus sinna 2019. aastal kolm uut animatsiooni, mis tutvustavad Euroopa Kohtu tööd ja tema kohtupraktika mõju kodanike elule. Käsitletakse selliseid teemasid nagu tema kohtupraktika spordi, digimaailma ja keskkonna valdkonnas. Kokku on nüüd kanalil 13 videot, mis kõik on olemas Euroopa Liidu 23 ametlikus keeles. Selle kanali vaatamiste koguarv kasvas 2019. aastal 50% võrreldes 2018. aastaga.

C | KESKKONDA VÄÄRTUSTAV INSTITUTSIOON

Euroopa Liidu Kohus järgib juba mitu aastat ambitsioonikat keskkonnapoliitikat, mille eesmärk on täita kõige rangemaid kestliku arengu ja keskkonnakaitse norme.

Institutsiooni kinnisvaraprojektide elluviimisel ning tema kasutusse antud vahendite ja seadmete igapäevasel haldamisel arvestatakse samuti järjepideva sooviga kaitsta keskkonda, millest annab tunnistust **registreering keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS – Eco-Management and Audit Scheme)** alates aastast 2016.

EMASis sertifitseerimine, mis on loodud Euroopa määrusega ning mis toimub organisatsioonide puhul, kes täidavad rangeid tingimusi, mis on seotud nende keskkonnapoliitika ja pingutustega keskkonnakaitse ja kestliku arengu nimel, kujutab endast seega suurt tunnustust Euroopa Kohtu keskkonnavalastele saavutustele ja tema keskkonnavalasele pühendumusele.

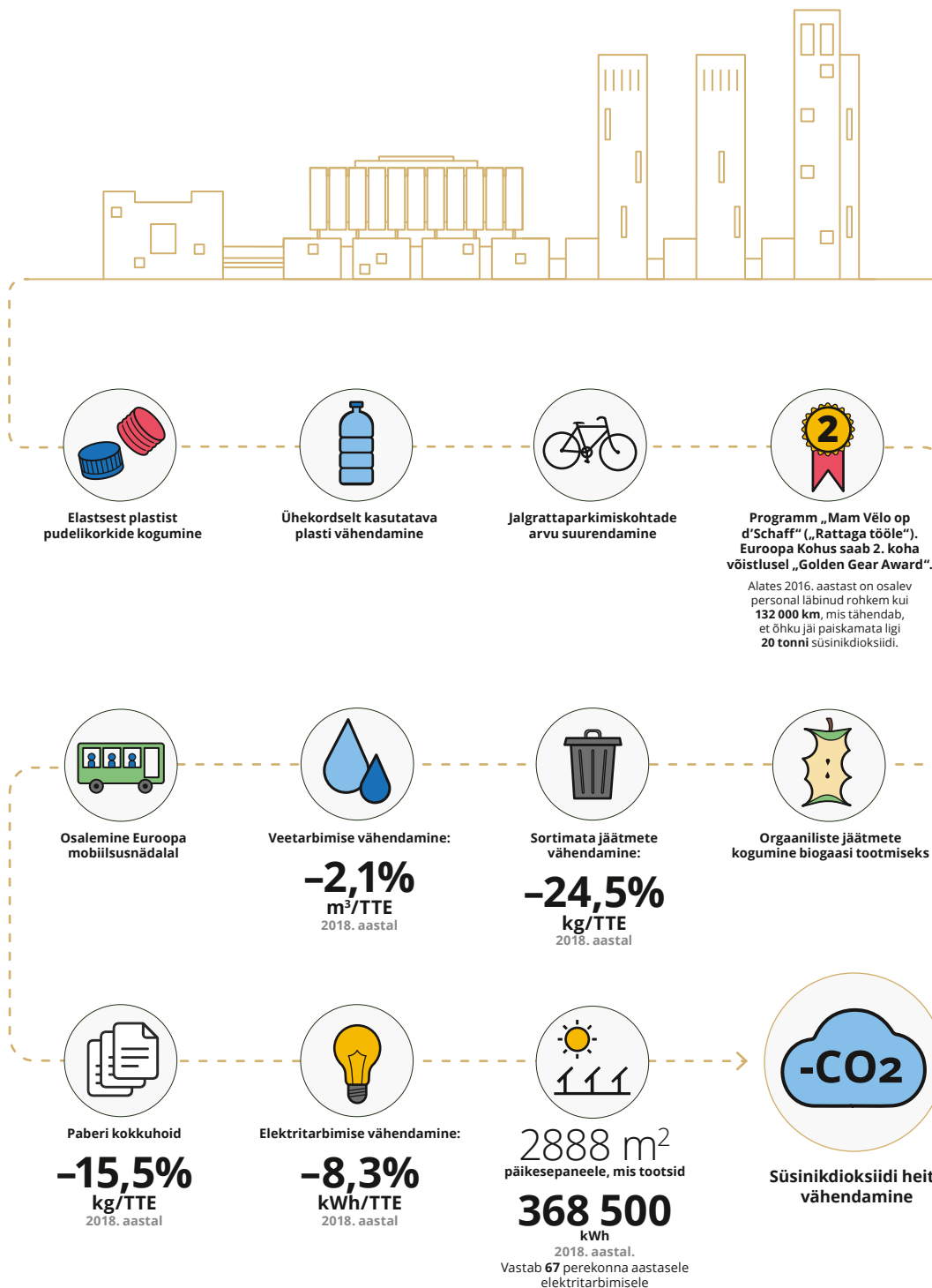
Iga-aastases **keskkonnaaruandes** annab Euroopa Kohus üksikasjaliku ülevaate oma keskkonnategevuse tulemuslikkusest ja käimasolevatest või tulevastest keskkonnavahetuse projektidest.

Euroopa Kohtul on **e-õppe moodul**, mis võimaldab kõigil uutel töötajatel tutvuda oma igapäevatöö keskkonnavalaste aspektidega ja saada soovitusi keskkonnasõbralike arvuti- ja kontoriharjumuste, energia- ja veekasutuse ning prügi sorteerimise ning liikuvuse kohta.

Veel ühe konkreetse sammuna võttis Euroopa Kohus endale eesmärgi vähendada ajavahemikul 2016–2018 10% võrra **ringlussevõetavate jäätmete** osakaalu sortimata jäätmete hulgas. Algne eesmärk ületati kõrgelt: selliste jäätmete osakaalu õnnestus vähendada 24,5%.

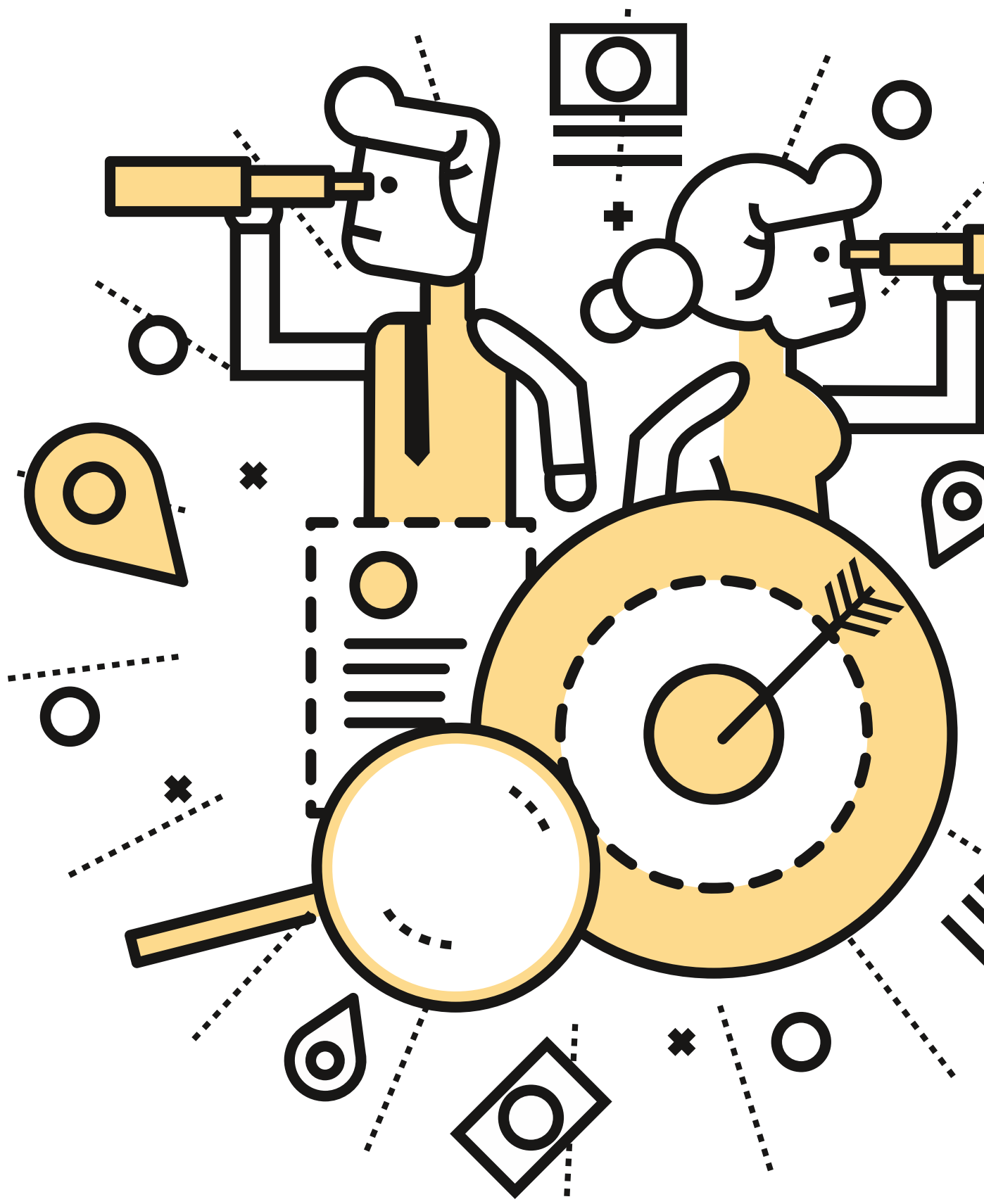
Rakendusel eCuria (vt lk 26), mis on kohtudokumentide edastamise viis poolte esindajate ja liidu kohtute vahel, on positiivne keskkonnamõju. Näiteks, kui kõik menetlusedokumentid (kokku ligi miljon lehekülge), mis 2019. aastal e-Curia kaudu Euroopa Kohtule ja Üldkohtule esitati, oleks esitatud paberkandjal koos ära kirjade komplektidega, oleks see tekitanud rohkem kui 5 miljonit lehekülge dokumente, mis vastab ligikaudu 12,5 tonnile paberile, mis oleks pealegi tulnud füüsiliselt Luksemburgi kohale toimetada.

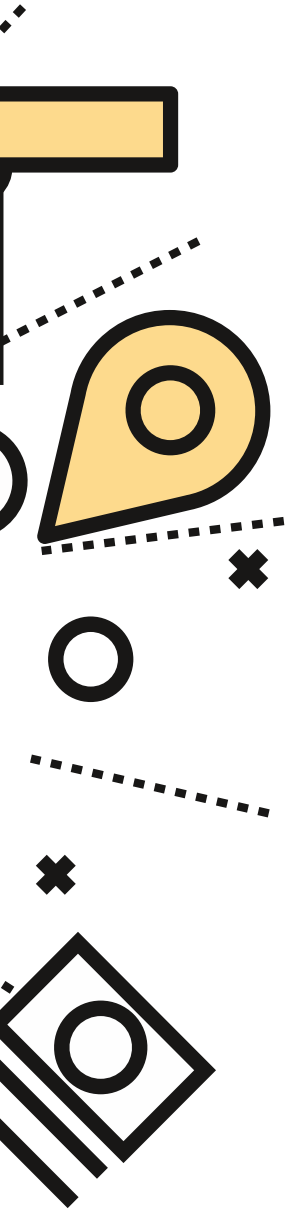

Täistööaja ekvivalent (TTE) on ühik, mis võimaldab mõõta tööalast tegevust olenemata sellest, et iga töötaja poolt nädalas töötatud tundide arv võib erinevate töökorralduse vormide tõttu olla erinev.

Vett, jäätmeid, paberi ja elektrit puudutavad **keskkonnanäitajad** vastavad **2018. aasta** omadele. Erinevused on välja toodud võrdluse aluseks oleva 2015. aastaga.

PILK TULEVIKKU

TOIMETULEK UUE AASTAKÜMNE ÜLESANNETEGA

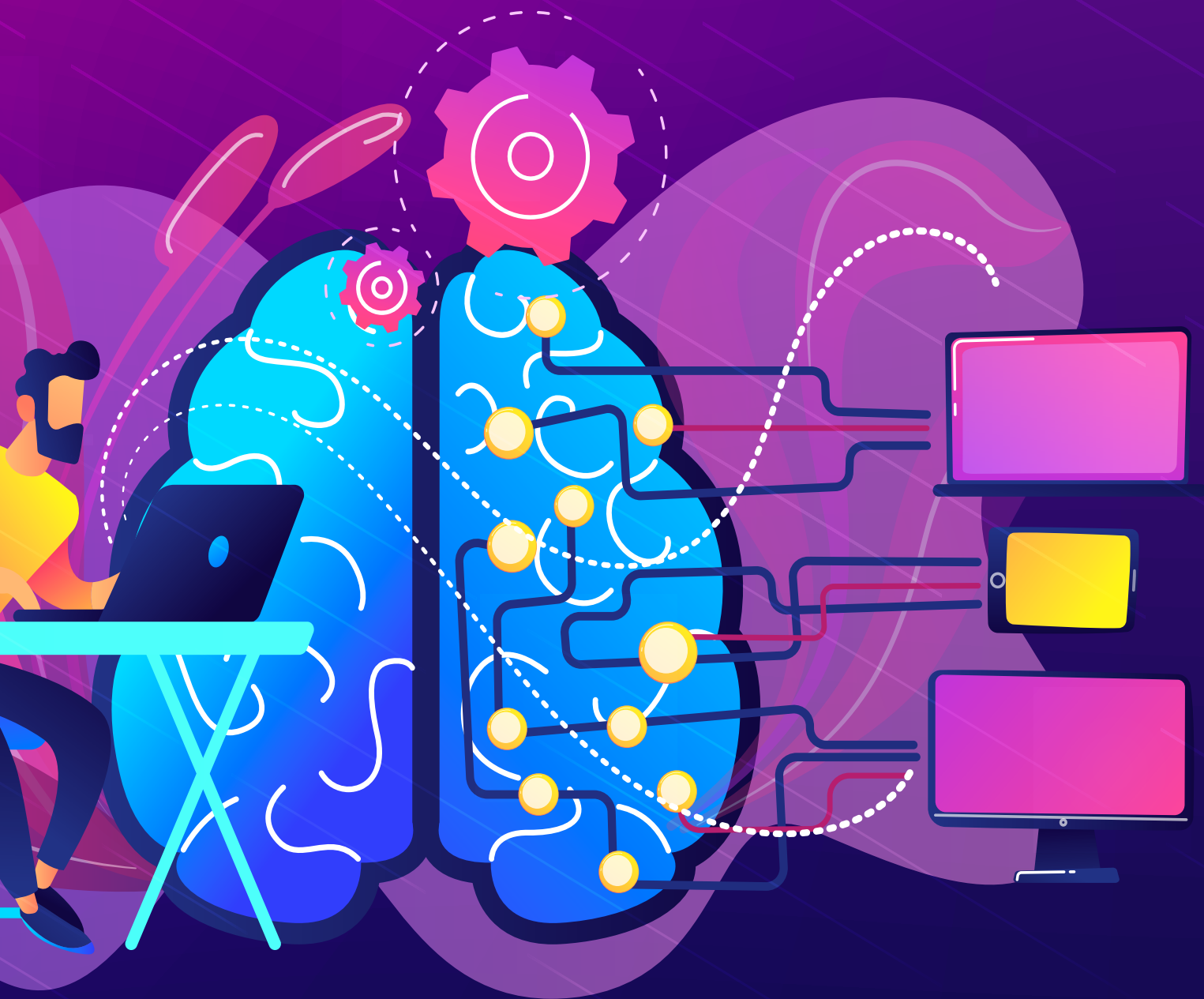
2020. aasta tähendab uue aastakümne algust ja töötab nii mitmestki aspektist tulla liidu kohtutele pöördeline.

Kohtutegevuse poolelt annab 2019. aastal Euroopa Kohtule ja Üldkohtule esitatud kohtuasjade rekordarv aimu proovikivist, mis institutsiooni 2020. aastal ees ootab: tagada tootlikkuse kasv tõhususes ja kvaliteedis järeleandmisi tegemata. Liidu kohtutele esitatavate kohtuasjade arvu kasvutendents saab aasta-aastalt kinnitust ja võib arvata, et see suundumus jätkub, eriti arvestades Brexitit, Euroopa Prokuratuuri tegevuse alustamist, pangandus- ja finantsvaidluste arvu kasvu ja keskkonnaalaste vaidluste võimalikku suurenemist Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamise järel.

Euroopa Kohus on enese selliseks asjade käiguks ette valmistamiseks asunud otsima tänapäevaste ja tõhusate vahendite kasutuselevõtu võimalusi. Institutsiooni kaalutlustes on keske koha seejuures hõivanud tehisintellekti pakutavad võimalused ja eelkõige selle rakendamine õigustõlke, õigusuuringute ja kohtupraktika analüüsi valdkonnas.

2020 on ka aasta, mil Euroopa Kohus esitab vastavalt määrusele, millega võeti vastu Euroopa Liidu kohtusüsteemi ülesehituse reform (määrus 2015/2422), Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile aruande Üldkohtu toimimise kohta.

oja a
ogle
oja li

HOIAME
ÜHENDUST!

Külastage Euroopa Kohtu ja Üldkohtu kohtupraktika otsinguportaali Curia veebisaidil:

curia.europa.eu

Jälgige kohtupraktikat ja institutsiooni puudutavaid uudiseid:

- tutvudes [pressiteadetega](#) aadressil: curia.europa.eu/jcms/PressReleases
- tellides Euroopa Kohtu [RSS-uudisvoo](#): curia.europa.eu/jcms/RSS
- jälgides institutsiooni **Twitteri** kontot: [CourUEPresse](#) või [eucourtpress](#)
- jälgides [LinkedIn'i](#) kontot
- laadides alla nutitelefoni ja tahvelarvutite jaoks mõeldud **App CVRIA** rakenduse

Lisateave institutsiooni tegevuse kohta:

- tutvuge [2019. aasta aastaaruannet](#) käsitleva veebilehega: curia.europa.eu/jcms/AnnualReport
 - Aastaülevaade
 - Kohtutegevuse aastaaruanne
 - Haldusaruanne
- vaadake [videoid YouTube'is](#)

Tutvuge institutsiooni dokumentidega:

- [ajalooarhiiv](#): curia.europa.eu/jcms/archive
- [haldusdokumendid](#): curia.europa.eu/jcms/documents

Külastage Euroopa Liidu Kohut:

- Institutsioon pakub asjast huvitatutele [külastusprogramme](#), mis on välja töötatud konkreetset iga grupi huve arvestades (kohtuistungil osalemine, hoonete või kunstiteostega tutvumine giidi saatel, õppekülastus): curia.europa.eu/jcms/visits
- Hoonete [virtuaalne ekskursioon](#) annab teile ka võimaluse hoonekompleksi kohal liikuda ja hoonetesse siseneda ilma kodust lahkumata: curia.europa.eu/visit360/

Mis tahes teabe saamiseks institutsiooni kohta

- kirjutage meile [kontaktivormi](#) kaudu: curia.europa.eu/jcms/contact

EUROOPA LIIDU KOHUS

Euroopa kohus
L-2925 Luxembourg
Tel +352 4303-1

Üldkohus
L-2925 Luxembourg
Tel +352 4303-1

Euroopa Kohus internetis: curia.europa.eu

Käsikiri valminud veebruaris 2020
Andmed esitatud seisuga 31.12.2019

Institutsioon ja tema nimel tegutsevad isikud ei võta endale vastutust ülal esitatud teabe kasutamise tagajärgede eest.

Luksemburg: Euroopa Liidu Kohus
Kommunikatsiooni direktoraat
Väljaannete ja elektroonilise meedia osakond

Fotod © Euroopa Liit, 2019–2020

Allikale viitamise korral on reprodutseerimine lubatud.

Ilma autoriõiguste omaja loata on keelatud kasutada või reprodutseerida fotosid või dokumente, mille autoriõigused ei kuulu Euroopa Liidule.

PRINT QD-AQ-20-001-ET-C ISBN 978-92-829-3328-2 ISSN 2467-1304 doi:10.2862/11347
PDF QD-AQ-20-001-ET-N ISBN 978-92-829-3299-5 ISSN 2467-1533 doi:10.2862/429949

EUROOPA LIIDU
KOHUS

Kommunikatsiooni direktoraat
Väljaannete ja elektroonilise meedia osakond

Mai 2020

